

Sreda, 16. oktobar 2002.

Svedok C-1220

Svedok Jovan Dulović

Otvorena sednica

Optuženi je pristupio Sudu

Početak u 9.02 h

Molim ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda.
Izvolite, sedite.

SUDIJA MEJ: Pre nego što počnemo, moramo da se pozabavimo sa nekoliko tehničkih stvari. Predstavnik Sekretarijata (Registry) ima jedno obaveštenje u vezi sa jučerašnjim dokaznim predmetima.

sekretar: Dobro jutro. Dokazni predmet Tužilaštva 326, tabulator 9 koji je uveden putem svedoka C-1220 je numerisan u svrhu identifikacije.

SUDIJA MEJ: Dakle, on je samo sada numerisan u svrhu identifikacije, a treba da se uvede putem drugog svedoka. Još, dakle, jedna stvar pre nego što počnemo, odnosno pre nego što nastavimo sa unakrsnim ispitivanjem. Gospodice Higgins (Higgins), mi smo videli korespondenciju koja se tiče vašeg postavljanja na dužnost u ovom predmetu. Gospodin Kej će da bude odsutan nekoliko nedelja zbog drugih obaveza. Mi smo doneli sledeću odluku: vi smete da budete prisutni u sudnici kao pomoćnik amikusu tokom ovih šest nedelja, možete da se obraćate Pretresnom veću kada je to prikladno i, naravno, zato ćete da dobijete odgovarajući honorar. Mi smo u tom smislu uputili jednu instrukciju Sekretarijatu.

ASISTENT PRIJATELJA SUDA HIGINS: Hvala lepo, časni Sude.

SUDIJA MEJ: Gospodine Miloševiću, na vama je da nastavite sa unakrsnim ispitivanjem svedoka. Juče ste se već pozabavili velikim brojem pitanja i to cenimo jer ste to učinili vrlo brzo i mislimo da biste verovatno mogli da završite u roku od jednog sata. Ukoliko želite više vremena, u svakom slučaju možete u tom smislu da se obratite Pretresnom veću kada se budete približili kraju i mi ćemo vaš zahtev da razmotrimo, ali nadamo se da možete

da završite sa ovim svedokom u roku od jednog sata. Izvinite, u roku od pola sata.

UNAKRSNO ISPITIVANJE:OPTUŽENI MILOŠEVIĆ

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: I ja se nadam. Juče smo stali kod pitanja, pitao sam vas da li vam je poznato da li vam je pre ovih događaja koje opisujete na početku vaše izjave bilo blokirano više desetina kasarni i vojnih objekata JNA u Hrvatskoj. Da li vam je poznato da je u tim napadima, znači govorim o periodu do 12. novembra 1991. godine, izgubilo živote više desetina pripadnika JNA?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Pa znam da su bile blokirane kasarne, ali ne bi' mogao reći o žrtvama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, recite mi da li je tačno da su jedno nedelju dana pre vojne akcije JNA u Saborskem, pre vojne akcije o kojoj ste govorili, znači otprilike 6. ili 7. novembra 1991. godine pripadnici Zbora narodne garde iz Saborskog, iznad Ličke Jesenice, to je jedan kilometar od Saborskog, ubili na zverski način tri Srbina civila iz tog kraja i to Šušnjar Stevana, Šušnjar Milana zvanog "Mijat", kome su odsekli i prste i Petrović Bogdana kome su odsekli uši i naneli mu preko 100 uboda nožem, dok je još bio živ, po svim delovima tela. Da li se sećate tih događaja?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Znam taj događaj i znam da su ubijen na svirep način.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da su pripadnici ovog razbijenog Zbora narodne garde po napuštanju Saborskog nakon ove akcije koju ste opisivali, 15. novembra u selu Dabar zarobili 15 Srba koje su odveli u Josipdol i posle toga ih pobili?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Jeste, samo ne znam koliko, a čini mi se da se radi o broju 15. Tačno je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li ste čuli da je najmlađi od njih imao 16 godina, ime mu je bilo Bude Cvjetičanin, da su ubijeni Mile Parenta, Mile Lolić i više članova porodice Klis? Da li se sećate toga?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li zнате да njihova tela nikad nisu predata porodicama, već su ih ovi iz "zengi" spalili, a u proleće 1992. godine u urnama predali komandi Ličkog korpusa u Korenici?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: To ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li je tačno da su paravojne snage neprestano u danima koji su prethodili ovoj operaciji o kojoj govorite, na deblokiranju Saborskog, napadali vojni objekat i kasarnu koja se nalazi iznad Ličke Jasenice i koja je od Saborskog udaljena oko svega jedan kilometar?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da je vojska krenula u deblokadu u odbranu napadnutog objekta koji je predstavljao jedno od najvećih skladišta pogonskog goriva vojske na teritoriji Republike Hrvatske?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Jeste.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Da li je tačno da su pripadnici paravojske napadali i vojni poligon u Slunju koji je bio od važnog vojnostrateškog značaja, jer je tu bilo i komandno mesto Pete armije JNA?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Za to ne znam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi ste naveli, ako sam vas ja dobro razumeo, da je avijacija počela taj napad na Saborsko. Je ste li vi videli da je avijacija napadala Saborsko, da je bombardovala, da je pucala ili?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Jeste, raketirala je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Vi u ovoj izjavi koju ste dali MUP-u u Karlovcu, a koja je priložena, kažete "dva, tri puta Saborsko su nadljetala dva aviona 'Mig 21'".

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Tačno.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Pa onda niste rekli da su ih bombardovali, kažete da su ih nadletali?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Ne znam kako, ja sam možda mislio da su nadljetali, u nekoliko navrata su nadljetali i raketirali, to sam mislio reći.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, nadletali. Upravo u toj izjavi koju ste dali policijskoj upravi 8. novembra 1999. godine niste pomenuli ni na jednom mestu da su avioni bombardovali Saborsko, je li tako?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Uglavnom sam mislio, mislio sam na to.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A dobro, na to ste mislili. Dobro. A da li je tačno da su pripadnici Zbora narodne garde pogodili i oborili jedan avion, zarobili su pilota, zvao se Janjić? Je l' se sećate toga?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Mislite na tom mjestu?

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: U toj zoni, jeste.

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: U toj zoni ne znam, ali ovdje ja nisam, ne znam da je tu, možda u širem nekom prostoru, možda.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, samo da se pozabavimo jednim kratkim pitanjem. Vi ste juče govorili da je podeljeno oružje i ja sam ovde zapisao da ste rekli da je na sanducima pisalo M-48. Je li tako?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Između ostalih oznaka mislio sam i ta oznaka. Sad ja ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A da li vam je poznato da vojska u naoružanju, već sigurno par decenija pre toga nije imala više puške M-48?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Ovdje na ovom prostoru su bile i naoružani su sa poluautomatskim puškama i sa M-48.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Da li to znači, prepostavljamo da je to iz nekih rezervi TO, jer regularne trupe nisu imali te puške već duže vremena. Je li to iz tog nekog magacina koji ste vi imali na svom terenu? Vi ste pomenuli neki magacin koji ste imali na svom terenu.

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Pa moguće je, ja ne znam, ja to ne mogu znati otkud je. Moguće je.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: A gde je bilo to skladište vojno za koje ste rekli da je bilo u blizini vašeg mesta?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: U samom mjestu, u centru mjesta, tu je bila i kasarna i kod nje skladište. Mislim u sastavu kasarne.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Dobro. Gospodine Mej (May), ja sam shvatio da ste onu kartu izbacili pa neću da ga pitam onda o karti, pošto on je rekao da ne zna ništa o karti.

SUDIJA MEJ: Tačno, on ne može to da identificuje.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Govorili ste da ne znate kome je komandant brigade bio podređen, ali ste pretpostavljali da je komanda bila u Korenici ili na Plitvicama, je li tako?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Ne znam da je tako bilo upućeno pitanje. Ja sam za, komanda divizije je bila u Korenicama, u mjestu Mukinje na Plitvicama.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, ali ne znate ko je bio komandant?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Šuput, znam samo ime. U stvari, sada sam se sjetio, znao sam jedno ime Šuput Milan. Kad je on bio, u koje vrijeme, uglavnom znam da se njegovo ime spominjalo kao komandanta divizije.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a recite mi, pominjali ste da je TO dobila posle i artiljerijsko naoružanje. Kakvo artiljerijsko naoružanje je dobila Teritorijalna odbrana? Pomenuli ste samo minobacače. To spada u pešadijsko naoružanje, to ima svaka četa, nego jesu li dobili neku artiljeriju, Teritorijalna odbrana?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Minobacače 120 milimetara, 82 milimetara i protivavionskih topova je bilo. Sad u kakvo to naoružanje spada, ja ...

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, a u pogledu obuke, objasnili ste da je tu bilo rezervista, odnosno vojnika koji su služili vojni rok i normalno bili obučeni da rukuju tim oruđima, je li tako?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Pa jeste, bilo je tu koji su u svim rodovima služili.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Postavljeno vam je pitanje odakle snabdevanje, vi ste odgovorili da ne znate. Znate samo da je bilo veliko skladište tu u blizini, je li tako?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Da.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro. Dobro, recite mi još samo da li je tačno da li je vas neko na silu mobilisao u Teritorijalnu odbranu?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Sa pozivom da se javim u ratnu jedinicu tad i tad.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, da li vi smatrate da vas je neko prisilio da se prijavite u Teritorijalnu odbranu?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Pa morao sam, kako bi, svako je morao do 60 godina starosti.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ – PITANJE: Dobro, jeste li to smatrali da vam je dužnost?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Jesam.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Nemam više pitanja, gospodine Mej.

SUDIJA MEJ: Gospodine Tapuškoviću, izvolite.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala, časne sudije. Gospodine svedoče, mene samo nekoliko stvari interesuje u vezi sa onim o čemu ste juče govorili. Prvo, od ona 32 čoveka koja su ostali bez posla onoga dana kako ste kazali, kako se situacija sredila, da li se iko vratio na posao?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Ne.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A ta 32 čoveka, da li su uopšte u tom kraju sada?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Ne.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Gde su oni?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Ima ih nešto, ali malo u Jugoslaviji.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Od onih 4.000 ljudi iz tog kraja koji su živeli tu u vašem okruženju, koliko je njih tu?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Pa ja mislim da ih nema ni 30 posto.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: A iz celog Ogulina, okolina Ogulina i tog vašeg kraja, koliko je ljudi ostalo?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Sad ne mogu ...

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Pa otprilike.

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: U tom mjestu ja mislim da nije ostalo više od 200 ljudi.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Hvala. I još samo jedno pitanje. Rekli ste kad se dogodilo ono šta se dogodilo 12. novembra, da ste se vratili u Saborsko, je li tako?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Kako?

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Prvo ste se vratili kad je bilo gotovo to šta je bilo 12. novembra, da ste se vratili u Saborsko?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Iz Saborskog smo se vratili, u Saborskem niko nije ostao.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: To i hoću da vas pitam. Znači, iz Saborskog ste se svi vratili kućama?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Da.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: I ostali kod kuća? To je bilo šta je bilo, svi ste ostali kod kuća i više na položaje niste išli?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Posle smo samo položaj držali, čuvali, kako da kažem.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ – PITANJE: Ali ste svi bili u svojim kućama?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Pa bili smo svi, ali smo svaki dan bili obavezni u smjenama, kako je ko u vojsci imao po smjenama na položajima.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Hvala. Hvala, časne sudije.

SUDIJA MEJ: Ima li dodatnih pitanja od strane Tužilaštva?

DODATNO ISPITIVANJE: TUŽILAC UERC-RECLAF

TUŽILAC UERC-RECLAF: Da, nekoliko stvari. Što se tiče prvog pitanja, zamolila bih da odemo na privatnu sednicu, jer bih htela da rasvetlimo nešto u vezi sa poslom.

SUDIJA MEJ: U redu.

(privatna sednica)

sekretar: Časni Sude, sada smo na otvorenoj sednici.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Tokom vašeg svedočenja, na početku ste govorili o poligonu blizu Slunja. Pomenuli ste i kasarnu u Mukinjama i neke druge objekte u vašem kraju. Za vreme unakrsnog ispitivanja gospodin Milošević vas je pitao da li je taj poligon i ovi drugi objekti, da li su bili blokirani i vi ste rekli "pa bili su u tom kraju". Htela bih da pojasnimo. Ovaj poligon u Slunju, da li je on u novembru 1991. godine bio blokiran, dakle u vreme napada na Saborsko?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Da, da u Slunju, ali Mukinje već ne i Korenica ne, već je ona imala kontinuitet vezu do Knina i već se od tamog moglo se, još rat u Bosni nije bio i onda se moglo komunicirati sa Jugoslavijom, ali ovaj poligon ne.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Znači li to da oni nisu mogli da napuste poligon, odnosno da li je ta blokada bila ispred objekta? Možete li malo da nam pojASNITE?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Ja ne znam, ja mogu, ali ne znam da li vi mene možete shvatiti, jer vjerojatno vi ne poznajete dovoljno, meni je teško vama to objasniti tu situaciju. Ovdje Plaški, ovamo je Slunj, ovdje je gore Saborski, a ovamo Ogulin, taj prostor tu je bio poligon između Plaškoga i Slunja i on je isto bio u blokadi k'o i kompletno mjesto Plaški. Dok su Mukinje, to je bila komanda, ja sam govorio da je komanda divizije bila u Mukinjama, a ona je sa onu stranu Plitvičkih jezera. Znači, to već nije u tom, to je iza i Saborskoga i Plityica prema Korenici, a Mukinje i Korenica je svega četiri, pet kilometara udaljeno.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Zanima me da li je postojala neka barikada, odnosno neka zapreka na putu koja je blokirala taj poligon i da li je njima bilo uopšte moguće da izađu odatle?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Samo pod pretpostavkom da su oni bili jača sila, da su mogli silom izaći.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Za vreme unakrsnog ispitivanja gospodin Milošević je govorio o Saborskome kao o hrvatskom uporištu koje

je trebalo da se eliminiše kako bi se deblockirao put. Mene sada zanima da li je zaista bilo potrebno da se eliminiše Saborsko kako bi se deblockirao put?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: To je jedini pravac s kojim se moglo iz Plaškoga izaći van iz tog okruženja, osim onih što sam rekao, nesigurnih šumskih, jedna cesta šumska koja ide isključivo kroz šumu. To нико nije mogao obezbjediti sigurnost na toj cesti.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A da li je bilo potrebno da se u potpunosti uništi Saborsko kako bi se prošlo?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: A da je bilo pameti, nije trebalo nikako uništiti, po mojojmu, da se moglo, ali eto nije se moglo dogovoriti. Ja samo govorim ono što znam i to se pričalo da je nuđeno da se samo pusti taj prolaz, da se ništa ne smije dogoditi. A zašto to nije, ja ne znam.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ko je ponudio taj prolaz?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Ja mislim tadašnja vlast u općinama. Kad se formirala, općina je, kao vlast u tom mjestu, ona je kao nudila.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ali vi to niste čuli? Rekli ste da su to bile glasine.

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Ja sam rekao da ja nisam učestvovao u političkom životu tu, niti sam ja, ali to se pričalo da se to nudilo i da Saborčani nisu prihvatali.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Da li je bilo potrebno da se stariji Hrvati prebace iz Saborskog, dakle s tog područja, a kako bi se deblockirao put i kako bi bio bezbedan?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Kad je Saborsko palo, pa što je ostalo starih, što je ostalo, što je stanovnika, ali mahom to su bile starije osobe, one su dovedene u Ličku Jesenicu, to mjesto i prenoćili su i sutradan su otpremljeni sa autobusom, sa dva autobusa do crte ove što sam pričao, prema Ogulinu i tako su pušteni da idu na teritoriju Republike Hrvatske.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Vezano za prisustvo policajaca tokom napada, vi ste tokom glavnog ispitivanja rekli da ste videli policajce u Saborskem nakon napada. Rekli ste da su se oni svi skupljali u centru, a gospodin Milošević vas je pitao da li je policija bila тамо i vi ste rekli da niste videli policiju, jer ste vi bili s jedne strane, a oni su bili s druge strane. Ovaj

vaš odgovor, da li se odnosi na sam napad ili na nešto drugo? Odnosno, recite mi na šta se odnosi taj vaš odgovor da ste vi bili na jednoj strani, a oni na drugoj?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Za vrijeme dok je trajala, to je moje, ja sam to želio tako, ja ne znam da li nisam uspio valjda dobro reći, dok je trajao napad ja nikako, mi nismo, ja nikakvu vezu nismo mogli imati, niti smo mogli viditi moja grupa i policija. Tad se mi nismo mogli nikako viditi, a poslije kada je sve završilo, kad je gotovo, u toj gužvi tu je bilo, svi smo bili, to je čoporativno više napuštalo i odlazilo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Tokom glavnog ispitivanja vi ste opisali dvojicu, trojicu ljudi koji su pljačkali i rekli ste da su oni bili pripadnici Martićeve policije i takođe ste spomenuli ubistvo Krtana. Gospodin Milošević se takođe pozvao na ubistvo tog Krtana i on vam je pročitao deo vaše izjave koju ste dali MUP-u Hrvatske. U tom delu na koji se on pozvao, vi se pozivate na nekog Pejića i na one koji su ubili Krtana. Ti koji su ubili Krtana, da li su oni bili vojnici, pripadnici policije ili civili?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Pripadnici policije, Martićeve te. Oni su baš bili pripadnici te policije.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: Ti pripadnici Martićeve policije koji su ubili Krtana, dakle, spomenuli ste tog Pejića, da li su to oni isti ljudi koje ste videli kako pljačkaju po Saborskem?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U onom delu koji vam je pročitao, tu stoji da su to bili Pejić i oni koji su bili s njim. Ko su bili ti drugi koji su bili s njim? Da li se sećate?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Tu se spominjalo ime, neko ime Lecin, Cvekić, Pejić, to su kao braća. Ja samo znam da se radi o nekolicini ljudi, o nekoliko ljudi samo.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: U izjavi koju ste dali MUP-u Hrvatske 1999. godine, vi ste spomenuli nekog "Šnjaku", ako je prevodilac dobro razumeo, dakle spomenuli ste njega, to mu je nadimak, da je i on bio uključen u to?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Šnjaka.

TUŽILAC UERC-RECLAF – PITANJE: A čiji je to bio nadimak Šnjaka? Ko je Šnjaka?

SVEDOK C-1220 – ODGOVOR: Ogrizović Đuro.

TUŽILAC UERC-RECLAF: Časni Sude, ovo su bila moja pitanja.

SUDIJA MEJ: Hvala.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Gospodine Mej.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Moram da razjasnim ovo pitanje, jer sam ja razumeo svedoka juče kad sam mu postavljao pitanja da je on objasnio da su tog Krtana ubili, rekao je dva ili tri je bilo čoveka koji su bili pljačkaši. Pitao sam a zašto niste prijavili policiji, pa kaže niko nije mogao ništa da prijavi, oni su bili naoružani i od toga ne bi bilo koristi. Tako sam razumeo. Sad svedok kaže da su oni bili pripadnici policije. Dakle ...

SUDIJA MEJ: Moramo ovo da privedemo kraju. Dakle, ko je ubio Krtana? Gospodine, ko je ubio Krtana?

SVEDOK C-1220: Ja ne znam, neko mene nije dobro razumeo ili ja nisam dobro uspio interpretirati što sam želio. Na tom mom položaju gdje smo mi bili, to ne treba ponovo da objašnjavam, došao je taj prvi, to je prvo saznanje naše da ima tu mrtvih, taj Bogdan Pešut zvani Čubra i on je uplakan došao i rekao nama, to je naše prvo saznanje da smo mi saznali, kaže "ubiše, majku im", veli, "ubiše", veli, "Peru Krtana i još nekoga", sad ja ne znam samo koga i on plače, veli "Pejić", veli "Lecin" i veli "Cvekić" u toj grupi, veli, "ubiše".

SUDIJA MEJ: A ko su bili ta trojica, ko su oni bili?

SVEDOK C-1220: Pripadnici te Martićeve policije.

SUDIJA MEJ: Puno vam hvala. U redu.

SVEDOK C-1220: Gospodine Miloševiću, ja sam htio reći da su to ljudi bili takvi kojima nije lako, ne znam ko bi ga mogao tada osuditi, jer bi on bio u stanju ubiti koga god, njemu je svejedno, bilo koga.

OPTUŽENI MILOŠEVIĆ: Samo jedno pitanje.

SUDIJA MEJ: Ne, gospodine Miloševiću, ne možemo da nastavimo s tim. Svedok je dao svoj odgovor i dao je svoje objašnjenje. Gospodine C-1220, puno vam hvala što ste došli pred Sud i što ste svedočili, a sada možete da odete iz sudnice. Hvala. Sačekajmo da se svedok izvede.

TUŽILAC NAJS: U međuvremenu, da li bih mogao da iskoristim vreme i iznesem nekoliko administrativnih pitanja? Sledećeg svedoka će da preuzme gospodin Grum (Groome). Pre svega, kod Sekretarijata je podnet zahtev za promenom zaštitnih mera za sledećeg svedoka. Ja znam da prođe izvesno vreme pre nego što takvi zahtevi od Sekretarijata stignu do članova Pretresnog veća, tako da smo mi napravili, u stvari, kopije koje bismo odmah sada mogli da vam podelimo.

SUDIJA MEJ: Moram da kažem da me brine ovoliki broj zahteva vezano za zaštitne mere, s obzirom da ima toliko tih zahteva.

TUŽILAC NAJS: Žao mi je što ste zabrinuti u vezi sa tim. Međutim, radi se o sledećem. Kada svedoci dođu ovde i kada shvatimo da smo mi zatražili više zaštitnih mera nego što je u stvari potrebno, nakon detaljne analize smanjimo broj zaštitnih mera. S druge strane, ukoliko se ljudima preti i ukoliko u jednom određenom trenutku shvate da su u daleko većoj opasnosti nego što smo mislili da će biti, onda je naša dužnost da podnesemo takav zahtev.

SUDIJA MEJ: Da, ali naša dužnost je da držimo javno suđenje.

TUŽILAC NAJS: Ja jedino mogu da vam kažem da mi radimo sve kako bi se to osiguralo. Međutim, moram da odbacim ovu kritiku Tužilaštva. Postoje otežavajuće okolnosti i to upravo vezano zbog onoga šta se dešavalo u stampi i od ovog svedoka će da se vidi da su pojedinci, određeni pojedinci izloženi veoma visokom riziku i vi znate da je naša dužnost da zaštitimo te svedoke i da zatražimo, inače ne bismo tražili, zaštitne mere, ukoliko to nije

potrebno. I ja tražim od vas, molim vas, da razmotrite ovaj naš zahtev, ne odmah sada u ovom trenutku, ali kasnije i to kao valjan zahtev.

SUDIJA MEJ: Hteo bih da kažem nešto drugo u vezi sa ovim svedokom. Izgleda da se ovaj svedok nije nalazio na spisku koji ste dostavili 31. jula, ne vidim njegovo ime na tom spisku. Dakle, na onom spisku svedoka koji se planiraju do 1. januara. Osim ako sam pogrešio, ne vidim njegovo ime, nema potrebe da sada to razmatramo, jedino bih htio da budem siguran da nemamo više svedoka nego što je to bilo prvo bitno planirano i odobreno. Neka svedok sedne dok ne završimo sa ovim pitanjem.

TUŽILAC NAJS: Da li mogu kasnije da se vratim na ovo šta ste spomenuli?

SUDIJA MEJ: Da.

TUŽILAC NAJS: Hteo bih da Pretresno veće vidi koliko je naših svedoka javno svedočilo.

SUDIJA MEJ: To sve zavisi od delova ovog Predmeta. Moguće da postoje valjani razlozi za to, a to je nešto šta smo primetili.

TUŽILAC NAJS: Pa radi se o različitim svedocima koje pozivamo u prvom delu ovog dela Predmeta, a takođe što se tiče rizika, razlozi su različiti. Bivša Jugoslavija je opasno mesto i mi koji odlazimo tamo i radimo na terenu smo svesni toga. Hteo bih da spomenem dve druge stvari. Sutra u 16.00 je organizovan jedan sastanak i tim sastankom će da predsedava gospodin Sakson (Saxon), ja ću tu da budem prisutan i razgovaraće se o Pravilu 68. Kao što znate, mi održavamo redovne sastanke, pozivamo i prijatelje suda da prisustvuju tom sastanku i iskreno se nadam da će gospodica Higgins i gospodin Tapušković da se sutra pojave na tom sastanku, ranije su gospoda Vladimirov (Wladimiroff) i Kej (Kay) prisustvovali. Takođe su pomoćnici optuženog pozvani da prisustvuju tom sastanku. Oni nisu izrazili svoju spremnost da prisustvuju tom sastanku, ja sada javno želim da im ponovo uputim taj poziv i da kažem ukoliko se oni ne pojave i ne budu doprinosili poštovanju Pravila 68, onda moramo da kažemo da mi nećemo moći da se osvrnemo na bilo kakve komentare optuženog u vezi sa Pravilom 68. Ja bi htio da kažem da bi njegovi pomoćnici mogli da nam pomognu, evo, daću vam samo jedan primer, jer postoje, na primer, određene indikacije da će

optuženi pozvati neke svedoke. Naravno, treba pažljivo da se sluša ono šta on govori, ali čini mi se da ukoliko optuženi pozove neke svedoke, da bih ja trebao obazrivo da pristupim tim svedocima, ukoliko, naravno, želim uopšte da razgovaram sa njima, da bi to bio koristan dijalog. Treću stvar koju bih htio u ovom trenutku da spomenem je sledeće: mi već nekoliko nedelja imamo na umu da bi možda Pretresnom veću bilo veoma korisno da na CD romovima bude dokumentacija vezana za svedoke, kako bi, dakle, to moglo da se koristi u elektronskom formatu. Sobzirom na nedavne probleme u vezi sa štampom, mi želimo da to odložimo za malo kasnije i to iz razloga što ukoliko bi se CD rom zloupotrebio, onda bi se obelodanile brojne informacije koje inače nisu bile dostupne javnosti. Naravno, govorim o ljudima koji bi želeli da dođu do tih informacija. Radi se o tome da se CD rom veoma jednostavno može zloupotrebiti. Mi ćemo na to kasnije da se vratimo. Hteo bih da spomenem samo još jednu stvar. Ne očekujem da Pretresno veće danas doneše odluku o tome, ali hteli smo da vas zamolimo da razmislite o određenim stvarima. Mi Pretresnom veću dostavljamo rezimee svedočenja svedoka i smatramo da je to veoma korisno. Naravno, mi ne tražimo da ti rezimei i postanu dokazni predmeti i, u stvari, oni ne čine deo dokaznog spisa. Ali kako bi dokazni spis bio potpun, možda bi ti rezimei mogli da budu dodatak dokaznom spisku, recimo kao dodaci dokumentima u skladu sa Pravilom 65ter. Naravno, ovo nije veoma važno pitanje, ali mi bismo želeli da Pretresno veće to razmotri i onda bismo, naravno, mi obezbedili da ti rezimei budu u takvom obliku da ipak mogu da postanu deo dokaznog spisa. Ukoliko obezbedimo CD romove, odnosno prihvatimo tu mogućnost, onda ću ja da vidim, recimo, da li bi i na CD rom mogao da se uključi i rezime.

SUDIJA MEJ: Moraćemo da razmotrimo to pitanje i razmislimo o tome, jer ako nisu dokazni predmet, onda ne vidim kako bi bili deo dokaznog spisa. Ipak, razmotrićemo to pitanje. Kad već govorimo o ovakvim stvarima, ne treba zaboraviti na rezimee koje ste vi sačinjavali. Govorim o onim rezimeima koje ste dostavljali u vezi sa Kosovom, dakle, kada ste dostavljali to svim stranama. Mislim da bi to trebalo da se ažurira.

TUŽILAC NAJS: Da li mislite o onoj "filboks" kutiji?

SUDIJA MEJ: Pa ne znam kako ste je nazvali, ali radilo se o rezimeima koje ste svima ponudili. Mi smo to dobili, ali to treba da se ažurira.

TUŽILAC NAJS: Da naravno, mi stalno radimo na tome i mi ćemo rado, s vremena na vreme, to da dostavljamo. Gospodin Grum će da preuzme sledećeg svedoka.

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospodine Grum.

TUŽILAC GRUM: Pre nekoliko trenutaka sam dobio jednu poruku vezano za ovog svedoka C-004, postoje zaštitne mere, a onda sam dobio poruku od istražitelja kojom me obaveštava da je ovaj svedok zatražio da se povuku zaštitne mere, budući da želi javno da svedoči. Pre nego što Pretresno veče doneše odluku o tome, hteo bih samo da se osvrnem na zaštitne mere vezane za ovog svedoka. Prošlog petka ovaj svedok me je obavestio da on želi javno da svedoči. U petak po podne sam nameravao, odnosno tada u petak sam mislio da ću o tome Pretresno veče da obavestim u ponedeljak. Onda smo u petak dobili informacije od Vlade da su oni dobili informacije o određenim pretnjama upućenim ovom svedoku. Ukoliko želite više detalja o tome, ja to mogu da iznesem na privatnoj sednici. Mi smo odmah obavestili svedoka o toj pretnji i u skladu s tim, naravno, nismo podneli zahtev Pretresnom veću u ponedeljak. Kao što je sudija Hant (Hunt) istakao u nekim drugim predmetima pred ovim Sudom, iako želja svedoka ima određenu težinu, to ne znači da će Pretresno veče automatski da postupi u skladu sa tim željama, a kada su u pitanju zaštitne mere. Ja bih samo hteo da proverimo da li ovaj svedok stvarno želi da svedoči na javnoj sednici. Dakle, moglo bi da mu se postavi jednostavno pitanje. U tom slučaju bismo mi zatražili da se povuku zaštitne mere i da mu se dozvoli da javno svedoči na otvorenoj raspravi.

SUDIJA MEJ: U redu, možda biste mogli da pitate svedoka koje je njegovo mišljenje.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine C-004, želim da vas pitam sad u ovom trenutku, da nam kažete da li želite da svedočite na javnoj raspravi i to bez ikakvih zaštitnih mera koje vam je Pretresno veče prethodno odobrilo?

SVEDOK C-004 – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste ozbiljno razmislili o ovome?

SVEDOK C-004 – ODGOVOR: Vrlo ozbiljno.

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, Tužilaštvo je zadovoljno ovim odgovorim i time povlačimo naš zahtev za zaštitnim merama.

SUDIJA MEJ: U redu, svedok će javno da svedoči.

TUŽILAC GRUM: U vezi sa ovim hteo bih da napomenem da je svedok u svojoj izjavi pomenuo ime određene osobe. Međutim, napomenuo mi je da ukoliko bi se o toj osobi govorilo na javnoj raspravi, da bi možda ta osoba bila izložena određenom riziku, tako da me je zamolio da ukoliko se bude govorilo o toj osobi, da se o njoj govari na privatnoj sednici, odnosno ako gospodin Milošević bude hteo određene informacije u vezi sa tim, da to takođe učini na privatnoj sednici.

SUDIJA MEJ: Dakle, gospodine Miloševiću, ukoliko budete želeli da spomenete tu određenu osobu, onda ćemo to da uradimo na privatnoj sednici. Izvolite, gospodine Miloševiću.

OPTUŽENI MILOŠEVIC: Nije prvi put, nije ni drugi put i ne znam koji već put drži neke svedoke kao tajne svedoke, sve do dana svedočenja, a onda, eto, kao madićničar otkriva, skida zavesu i proglašava ih javnim. Mislim da je takvo ponašanje stvarno ...

SUDIJA MEJ: Ne, to nije adekvatan prigovor, kao što vrlo dobro znate. Vi znate ko su ti svedoci. Samo trenutak, Sud ima moć da zaštitи svoje svedoke bez obzira da li se radi o svedocima Tužilaštva ili o svedocima odbrane i to su ovlašćenja koje će Sud da koristi. Vi znate koje je moje mišljenje o tome. Smatram da bi postupak trebao da bude javan, ali postoje određene okolnosti kada svedoke treba zaštititi. Ovaj svedok je očigledno veoma ozbiljno razmislio o tom pitanju i na kraju je došao do zaključka da će javno da svedoči. Dakle, ne radi se ni o kakvim trikovima ili bilo čim sličnim vezano za Tužilaštvo, budući da su oni veoma prikladno i pravilno izneli ovo pitanje. Gospodine Miloševiću, ovo nije pitanje za rasprave, a sada ćemo da nastavimo sa svedočenjem svedoka. U stvari, pre toga neka svedok pročita svečanu izjavu.

SVEDOK DULOVIĆ: Svečano izjavljujem da ću govoriti istinu, celu istinu i ništa osim istine.

SUDIJA MEJ: Hvala, možete da sednete. Izvolite, gospodine Grum.

GLAVNO ISPITIVANJE: TUŽILAC GRUM

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Recite nam vaše ime i prezime, molim vas.

SVEDOK C-004 – ODGOVOR: Jovan Dulović.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Šta ste po zanimanju?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Novinar.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Recite nam za koje novine ste radili 1991. i 1992. godine?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Za "Politiku ekspres".

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A za koje medije trenutno radite?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: List "Vreme", nedeljnik.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Opišite Pretresnom veću, molim vas, na šta ste se vi, kao novinar, fokusirali?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam bio u sektoru koji vodi i prati pravosuđe, sudove, odnosno tužilaštva, policiju i kriminalne događaje.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Šta ste po nacionalnosti?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Srbin.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete u kom delu Srbije ste rođeni?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Na Kosovu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sada bi htio da vam skrenem pažnju na proleće 1991. godine. Da li ste tada bili u prilici da putujete po Istočnoj Slavoniji i to u okviru svoje novinarske profesije?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Tokom leta 1991. godine, jeseni, pa sve do 1992. godine i 1992. godine, da li ste takođe bili u prilici da putujete u Vukovar i takođe da putujete u druga područja Hrvatske i istočne Bosne?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Zamolio bih vas da ukratko opišete proceduru koje se vi držite kada, recimo, pišete određeni tekst.

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Gledam da što više razgovaram sa ljudima i opservacijom, svoju opservaciju da unesem u beležnicu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li onda taj svoj tekst predajete urednicima novina?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, neki put sa terena telefonom stenografima u redakciju, a neki put, pošto to nije daleko, vratim se u Beograd i dam izveštaj i vratim se ponovo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pre nego što ste putovali po području oko Vukovara, da li ste morali od JNA da tražite i dobijete odobrenje za tako nešto?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: U samom početku su bile dovoljne novinarska legitimacija, a kasnije su tražili dozvolu za rad od vojske.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste dobijali dozvole da putujete u Vukovar?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, sada bih htio da ponudim registrator koji sadrži 13 dokaznih predmeta. Radi se o dokumentima, o fotografijama i o transkriptima video zapisa. To bih htio sada da ponudim.

SUDIJA MEJ: Hteo bih samo nešto da kažem u vezi sa ovom praksom. Govorim sad u ime Pretresnog veća. Nama je veoma korisno da nam se predoče ovi dokumenti i to u obliku registratora i to pre nego što svedok počne sa svedočenjem. Ali dolazi do određenog problema, a to je bio problem i sa prethodnim svedokom, a to je da dokumenti koji se nalaze u registratoru, ne postaju deo dokaznog spisa. Onda ti dokumenti treba da se izvade i vrati, a problem je, naravno, kad optuženi nema pravne zastupnike. Moramo da imamo na umu da na kraju svedočenja određenog svedoka, u stvari treba da obezbedimo da svi dokumenti iz registratora budu ponuđeni i prihvaćeni kao dokazni predmeti.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine Duloviću, zamoliću vas sada da pogledate dokumente koji su u ovom delu koji je označen tabulatorom 1. Je li to dozvola, odnosno formular za dozvolu za putovanje u Vukovar?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ko je izdao tu dozvolu, molim vas?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Savezni sekretarijat za narodnu odbranu, odnosno vojska.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Jeste li vi u jednom trenutku podneli zahtev i dobili odobrenje da putujete u Bosnu i to u područje istočne Bosne i Višegrada? Molim Vas da se sada svedoku pokaže tabulator pod oznakom 2.

SUDIJA MEJ: Pre nego što krenete dalje, registrator mora da dobije broj.

sekretar: Biće to dokazni predmet Tužilaštva 342.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine Duloviću, pogledajte dokazni predmet Tužilaštva 342, tabulator 2, pa nam recite da li je to odobrenje koje ste vi dobili za odlazak u Višegrad?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Jeste li originale oba ova dokumenta dali Tužilaštvu ovoga Suda?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Tokom vašeg rada, da li ste trebali da podnosite zahtev za izdavanje ovakvog odobrenja za odlazak i u druge delove Bosne?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pre nego što počnem s pitanjima o događajima čiji ste bili očevidac, zamoliću vas da ukratko opišete ljudi o kojima ćete da svedočite. Počeću sa pripadnicima jugoslavenske vojske. Da li poznajete ili ste poznivali osobu u činu pukovnika, pod imenom Enes Taso?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Recite nam, molim vas, ko je to.

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: To je komandant pančevačke motorizovane jedinice.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Poznajete li majora Veselina Šljivančanina?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ko je on?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: On je komandant Gardijske brigade koja je bila u Vukovaru.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A kapetan Aleksandar Bučovski?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Bojkovski, kapetan jugoslovenske vojske koji je takođe bio u Vukovaru.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A kapetan Miroslav Radić, poznajete li njega?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sad ču da zamolim da se svedoku pokaže fotografija pod oznakom 342, tabulator 3, da se stavi na grafoskop, molim vas. Gospodine Duloviću, prepoznačajte li osobu koju vidimo na dokaznom predmetu Tužilaštva 342, tabulator 3? Ko je to?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: To je kapetan Miroslav Radić.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A poznajete li osobu po imenu Spasoje Petković poznat i kao "Štuka"?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ko je to, recite nam, molim vas?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: On je bio redovni vojnik jugoslovenske vojske.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sada bih vas pitao za pripadnike Teritorijalne odbrane. Stanko Vujanović, poznajete li tu osobu?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Recite nam, molim vas, ko je to.

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: To je komandant Prve čete Teritorijalne odbrane u Vukovaru.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pogledajte na grafskop, vama s leve strane, dokazni predmet Tužilaštva 342, tabulator 4, pa nam recite prepoznajete li čoveka na ovoj fotografiji?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ko je to?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: To je Stanko Vujanović.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A znate li osobu po imenu Ivica Andrić?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Recite nam ko je on?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Dobrovoljac koji je takođe bio u Vukovaru.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A da li je on radio sa Stankom Vujanovićem, možda?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, bio je tu kod Stanka.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Radojan Stojčić, poznat i kao "Badža", poznajete li njega?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je on bio u nekakvoj vezi s nekom od jedinica Teritorijalne odbrane u Hrvatskoj?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kojoj?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Bio je sa jedinicom koja je bila u Erdutu i on je bio iz vrha policije, republičke.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kažete "republičke policije". Na koju republiku mislite?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Republiku Srbiju.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Poslednja osoba u vezi s Teritorijalnom odbranom, a u vezi sa kojom želim da vam postavim pitanje, Marko Pavlović, poznajete li njega?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Opišite nam ga, molim vas, odnosno recite kako ga poznajete?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Poznajem ga kao komandanta Teritorijalne odbrane u Višegradu ili, momenat samo, pardon, u Zvorniku.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Zvornik, u Bosni?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, Zvornik je u Bosni.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Nakon vašeg prvog susreta, jeste li u jednom trenutku saznali da on ima zapravo drugačije ime?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: I šta ste saznali koje je to ime bilo?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Dosta kasnije sam saznao i razgovarao sa njim i kao Brankom Popovićem. To je bio zapravo Branko Popović.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Jeste li takođe saznali da je on u nekakvoj vezi sa osobom po imenu Mihalj Kertes?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, da je, kako se to kaže, "čovek Mihalja Kertesa".

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A sada nekoliko pitanja u vezi s pripadnicima srpskog Ministarstva unutrašnjih poslova. Jeste li poznavali osobu po imenu Momir Gavrilović?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Video sam ga u Vukovaru, u Vukovaru, odnosno u Erdutu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: U vreme kad ste ga videli u Erdutu, jeste li čuli druge oficire, odnosno druge vojнике kako govore o njemu pod nekim drugim imenom, ne Momir Gavrilović?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da. Obraćali su mu se kao "pukovniku Periću".

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dokazni predmet 342, tabulator 5, molim da se stavi na grafoskop. Gospodine Duloviću, vas ču da zamolim da pogledate

ovaj dokazni predmet i da nam kažete da li prepoznajete osobu na ovoj fotografiji?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ko je to?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Momir Gavrilović.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li izgleda, manje-više, isto kao što je izgledao kada ste ga videli u Erdutu i kada su se njemu obraćali kao "pukovniku Periću"?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je Momir Gavrilović danas živ?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A zнате li kada je umro?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: On je ubijen 3. avgusta 2001. godine.

TUŽILAC GRUM – PITANJE : Znate li kako je ubijen?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: To ubistvo je ostalo nerasvetljeno, vatrenim oružjem.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Nakon njegove smrti, da li je policija, odnosno republički MUP Srbije objavio detalje u vezi s njegovim pravim identitetom, njegovom biografijom i položajima koje je imao?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, kompletно, s tim što je nedostajao jedan period gde je bio i šta je radio, od 1991. do 1995. godine, na primer ili 1993. godine, ne sećam se tačno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Od položaja na kojima je on bio, a koji su objavljeni pre 1991. godine, odnosno nakon 1995. godine, da li su svi ti položaji bili unutar srpskog MUP-a?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, to je položaj u Državnoj bezbednosti Srbije, Republike Srbije.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A sada ču da vas zamolim da pogledate dokaz broj 342, tabulator 6 i da nam kažete prepoznajete li osobu naoj fotografiji?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, to je Momir Gavrilović.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je to fotografija gospodina Gavrilovića koja je objavljena u vreme njegovog ubistva u avgustu 2001. godine?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sad ću da vam postavim neka pitanja u vezi sa pripadnicima paravojnih grupa. Poznajete li osobu po imenu Željko Ražnatović, poznati kao "Arkan"?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Jeste li ga ikada videli?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, video sam ga u Borovu Selu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A kada ste ga videli u Borovu Selu?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: 1991. godine, u leto 1991. godine.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je Borovo Selo u blizini Vukovara?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, to je predgrađe Vukovara.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ljudi koji su bili u vezi s Arkanom, da li su oni imali, odnosno nosili jedinstvene uniforme?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, nosili su jedinstvene uniforme.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Po čemu su one bile jedinstvene?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Jedinstvene zato što su njegovi ljudi nosili crne kape, vunene, koje kad se navuku na lice, imaju proreze za oči.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dok ste radili kao novinar, da li vam je u jednom trenutku pokazan jedan dokument za koji se tvrdilo da je pozajmica od strane srpske Državne bezbednosti Željku Ražnatoviću?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Opišite nam, molim vas, okolnosti pod kojima je vama pokazan taj dokument?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: To se dogodilo na suđenju Željku Ražnatoviću koji je bio optužen za nanošenje teških povreda, lomljenja ruku jednom civilu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ko vam je pokazao taj dokument?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Njegovi advokati koji su na suđenju tražili da ono bude zatvoreno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sećate li se iznosa koji je pozajmljen Arkanu od strane srpskog MUP-a?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Nije to bio srpski MUP, savezni SUP i to je kredit bio, dali su mu kredit, savezni SUP mu je dao kredit, ali se sume ne sećam. Ne znam sumu, video sam, ali se ne sećam, mislim da je u to vreme bilo nešto oko devet miliona dinara, njegova rata otplaćena, čini mi se. Ne znam zapravo tačno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Za nas koji nismo upoznati s vrednošću dinara, možete li otprilike da nam kažete koliko bi to bilo u nemačkim markama?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sećate li se otprilike datuma od kada datira taj kredit?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Poznajete li osobu u činu majora, po imenu "Peja"?

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Grum, ja bih da nam svedok kaže nešto više o ovom kreditu. Šta je zapravo bilo u tom dokumentu, a što je konkretno ukazivalo na to da je reč zaista o kreditu? Da li je isto tako dokument sadržavao i neke uslove otplate?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine Duloviću, čuli ste pitanje sudije Robinsona (Robinson). Da li je dokument sadržavao ikakve uslove otplate kredita? Da li je bilo na njemu nešto šta je ukazivalo na to?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Iz tog dokumenta koji sam ja pogledao ovlaš, vidi se samo da je kredit dat, savezni SUP da je Arkanu dao kredit sa navođenjem cifre koju treba mesečno da otplaćuje od svoje plate ili ne znam od čega. Ja sam video taj pečat saveznog SUP-a overen i zaglavlje gde piše savezni SUP, Savezna Republika Jugoslavija, savezni SUP, samo dokument koji dokazuje da taj kredit mu je dao savezni SUP, a drugih detalja, ja nisam imao dugo, ja sam to imao na trenutak samo, ne trenutak, nego mi je

pokazan i na osnovu tog, te činjenice advokati njegovi su tražili da se zatvori suđenje za javnost, što sud nije prihvatio, pa je suđenje bilo javno. Meni je u tom trenutku bitno bilo da vidim da li je to istina da je njemu dao savezni SUP kredit, što znači da kredit daje savezni SUP samo svojim pripadnicima.

SUDIJA ROBINSON: Gospodine Grum, možda biste mogli kasnije da nam kažete, ako saznate, koliko je devet miliona dinara u markama ili možda u dolarima ili eurima?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Vi ste spomenuli reč "plata" u odgovoru, ovom poslednjem odgovoru koji ste nam dali. Da li je bilo ikakve naznake o tome kakvo je bilo radno mesto, odnosno kakvu vrstu zaposlenja je Arkan imao? Da li je išta bilo o tome u tom dokumentu?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Nisam, to nisam video.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Na osnovi postojanja tog dokumenta, da li su Arkanovi advokati tražili da se suđenje odvija iza zatvorenih vrata?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A sada nekoliko pitanja o majoru Peji. Znate li ko je on?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, to je jedan od, bio jedan od oficira Željka Ražnatovića Arkana.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Jeste li njega videli u području Vukovara u letu 1991. godine?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je postojao još jedan pripadnik Arkanove grupe po imenu "Peja"?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da. Ja sam čuo to.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A da li je on možda imao neko drugo ime pod kojim je bio poznat, kako bi se razlikovalo od majora Peje?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, zvali su ga "Peja Ciganin".

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Poznajete li osobu po imenu Vojislav Šešelj?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Opišite nam ukratko, molim vas, o kome je reč.

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: On je predsednik Srpske radikalne stranke.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim da se sada svedoku pokaže dokazni predmet 342, tabulator 7 i da se stavi na grafoскоп. Gospodine Duloviću, molim vas da nam kažete prepoznajete li osobu u sredini fotografije?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ko je to?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Doktor Vojislav Šešelj.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Poznajete li osobu po imenu "Miroslav", odnosno po nadimku "Čele"?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, upoznao sam ga u Zvorniku.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A ko je on?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: On je bio komandant jedne grupe šešeljevaca zvanih, oružane grupe, naravno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A poznajete li osobu koja je bila poznata po nadimku "Kameni"?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da. Njega znam iz Vukovara.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je on bio povezan sa nekom određenom grupom?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, takođe sa grupom šešeljevaca, ali u Vukovaru.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A poznajete li osobu po imenu Mića Teodosijević?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, mislim da sam ga video.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li on može da se poveže sa nekom određenom grupom?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Mića Teodosijević je takođe bio šešeljevac, jedan od vojvoda Šešeljevih.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste čuli da se njemu obraćaju ili da o njemu govore pod još nekim imenom?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, to je bio nadimak "Mića Šrafciger". Ovo "Šrafciger" je nadimak.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ja bih zamolio prevodioca da nam prevede šta ta reč znači. Sad bih vam pokazao fotografiju, dokazni predmet 342, tabulator 9. Pretresno veću dajem na znanje da tabulator 9 označava zapravo isti dokument kao i onaj u tabulatoru 8. Međutim, on nije označen, a u tabulatoru 9 imamo niz oznaka. Gospodine Duloviću, poznajete li neke od ljudi na ovoj fotografiji?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ovde стоји неки текст исписан руком. Je li to vaš rukopis?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, to je moj rukopis.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Uzmite ovaj pokazivač, molim vas i pokažite nam osobu koju znate po nadimku "Čele", Šešelja i "Šrafcigera". Hvala. Da li vam je poznata paravojna organizacija pod imenom "Žute ose"?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A znate li ime njihovog vođe?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Recite nam njegovo ime, molim vas.

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Vojin Vučković.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Iz kog područja bivše Jugoslavije vi njega poznajete, molim vas?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Čeleta poznajem iz Zvornika, odnosno upoznao sam ga u Bosni.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: U transkriptu стоји Čele, a ja vas pitam za Vojina Vučkovića: odakle njega znate?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da. Vojina Vučkovića sam upoznao i obratio pažnju na njega tokom suđenja u Beogradu, suđenja braći Vučković.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A zbog čega je Vojin Vučković bio na sudu?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Braća Vučković, Vojin i Dušan zvani "Repić", to mu je brat, bili su suđeni zbog, to je prvo suđenje zbog počinjenih ratnih zločina. Zapravo Repić, Dušan je bio suđen za ratni zločin, a Vojin za neke sitnije, za neka sitnija krivična dela.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Tokom tog suđenja, da li je Vojin Vučković svedočio o vezama, odnosno odnosu koji je imao s nekim službenim telom, organom bivše Jugoslavije?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Nisam razumeo pitanje.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Za vreme tog suđenja da li je on svedočio o svojim eventualnim odnosima, odnosno vezama sa nekom organizacijom, nekom institucijom bivše Jugoslavije?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da. Vojin Vučković je bio komandant "Žutih osa" u Zvorniku.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je spomenuo, da li je svedočio o svom odnosu, odnosno povezanosti s nekim službenim, državnim organom u tom smislu?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, on je bio instruktor za borilačke veštine u saveznom SUP-u, kako je sam meni pričao.

SUDIJA MEJ: Već smo prekoračili uobičajeno vreme za pauzu.

TUŽILAC GRUM: Izvinjavam se.

SUDIJA MEJ: Gospodine Duloviću, sada ćemo da napravimo pauzu od 20 minuta. Molim vas da imate na umu da sada i za vreme nekih drugih pauza, da ni sa kim ne razgovarate o svom iskazu dok se on u potpunosti ne završi. Ovo se odnosi takođe i na pripadnike tima Tužilaštva. Pauza od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Da, gospodine Grum.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Časni Sude, pre nego što nastavim, samo da odgovorim na pitanje sudsije Robinsona u vezi sa valutom. Sve šta smo sada

mogli da pronađemo je tekući kurs, današnja vrednost jugoslovenskog dinara. Pokušaću da saznam raniji kurs kako bi Pretresno veće steklo utisak o pravoj vrednosti kredita. Konverzijom devet miliona jugoslovenskih dinara dobija se 146.570 američkih dolara ili 149.322 eura, a u nemačkim markama to bi bilo 292.048 maraka. Gospodine Duloviću, hteo bih da vam postavim nekoliko pitanja u vezi sa onim šta ste svedočili pre pauze. Suđenje Arkanu, možete li da nam kažete otprilike kada je to suđenje bilo održano?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Osamdesetih godina.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A suđenje braći Vučković koje ste spomenuli, kada je to suđenje bilo održano?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: 1996. godine

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li vam je poznata paravojna formacija poznata pod imenom "Dušan Silni"?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Čuo sam za nju, ali druge detalje ne znam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste ikada lično videli pripadnike te grupe, bilo dok ste bili poslom u Vukovaru ili u Bosni?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Možda sam video, ali nisam imao priliku da identifikujem. Mislim da nisam, zapravo ne znam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Postaviću vam pitanja u vezi sa dva pojedinca i zamolioću vas da nam nešto kažete o tim osobama. Žena po imenu "Dragica"?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Dragicu sam prvi put video u Vukovaru u sastavu teritorijalne jedinice koju je vodio Stanko Vujanović.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete koliko godina je otprilike imala tada u to vreme i odakle je?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Kako mi je ona govorila, oko 30 i nešto godina, dve, tri, tako, a bila je iz Novog Sada.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Novi Sad je u Srbiji?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je ona bila poznata i pod nekim drugim imenom?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dok ste poslom bili na području Vukovara u letu i jesen 1991. godine, da li ste videli čoveka čije ste suđenje pratili u Beogradu?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Čuo sam, ali nisam ga video.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Niste ga videli u Vukovaru ili niste pratili njegovo suđenje?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ne, pratio sam njegovo suđenje.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A da li ste ga kasnije u nekom trenutku videli na području Vukovara?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne Vukovara, tek kasnije, kad mu je bilo suđenje.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste ga ikada videli van sudnice sa oružjem?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li vam je poznat koncept "vojna linija"?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Slušao sam o tom konceptu, ali neke posebne detalje o tome nisam pouzdano saznao.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pre nego što nam opišete vojnu liniju, da li možete da nam kažete koje su osnovne informacije sa kojima raspolažete, u stvari koja je osnova vaših saznanja?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Saznavao sam od ljudi za koje sam prepostavljao da to znaju. Znači, saznao sam iz razgovora sa nekim ljudima.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste prepostavili da ti ljudi to znaju, zbog položaja na kojima su se nalazili?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete na kojim položajima su bili ljudi koji su vas informisali o toj vojnoj liniji?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: U vrhu Vojske Jugoslavije.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim vas da nam ukratko opišete koncept "vojne linije".

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Prema mom saznanju, postojao je u policiji određen broj ljudi koji su završavali Vojnu akademiju, Akademiju kopnene vojske i potom se vraćali u policiju sa tim znanjem koje su stekli tamo. To je kako su meni pričali.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je taj koncept, odnosno da li vam je poznato da li je ta vojna linija uspostavljena, taj koncept pre sukoba, za vreme sukoba ili nakon sukoba?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Još pre sukoba.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Tokom vašeg rada, da li ste ikada bili u prilici da intervjujušete nekoga za koga ste mislili da je pripadnik te grupe?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: To nije bio zvaničan intervju za novine, nego razgovor sa tim ljudima.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je bilo ko od tih ljudi sa kojima ste razgovarali vama priznao da je pripadnik "vojne linije" i da se tako identifikovao?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ne. To je bila jedna fluidna organizacija, kako sam ja saznavao koja nije nikad javno objavljena, niti neki podaci o tome objavljeni.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Hteo bih sada da vam skrenem pažnju na neke događaje kojima ste bili očevidac. Hteo bih da se pozabavimo letom i jeseni 1991. godine. Dakle, da li ste tada putovali po Hrvatskoj, odnosno da li ste se nalazili u blizini Vukovara i to u okviru svojih radnih zadataka? Tokom tog vremenskog perioda, da li ste primetili nagomilavanje vojske u Hrvatskoj?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, tačno u okolini Vukovara i to sa obe strane, obe strane Vukovara, od Borova Sela i dole od Negoslavaca.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada kažete "nagomilavanje s jedne i s druge strane" u geografskom smislu, dakle s jedne i druge strane Vukovara ili mislite s jedne i druge strane u sukobu?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Geografski mislim sa jedne i druge strane Vukovara.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li uopšteno da nam kažete odakle su bili ti vojnici, te snage koje ste tamo videli, uopšteno, dakle, ko su oni bili i odakle?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: U razgovoru sa Enes Tasom, on mi je rekao koje su sve tu jedinice bile u operaciji Vukovar.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada kažete Enes Taso, mislite na pukovnika JNA Enesa Tasa?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, komandanta tenkovske i motorizovane jedinice iz Pančeva.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Recite nam koje jedinice vam je spomenuo pukovnik Taso, a da su bile jedinice JNA u okolini, odnosno na području Vukovara?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: 51. gardijska motorizovana brigada, Novosadski korpus, jedna tenkovska jedinica pod komandom poručnika Boriše Doknića iz Požarevca i Enes Taso iz Pančeva.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: U vezi sa snagama iz Jugoslavije, a koje ste mogli da vidite tada u tom trenutku, da li je nacionalni sastav vojske i dalje održavao nacionalni sastav Jugoslavije?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Na osnovu vaših zapažanja i posmatranja vojske, jugoslovenske vojske koja je bila tamo prisutna, da li ste mogli da zaključite da komandna struktura tih jedinica i dalje normalno funkcioniše?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste videli rezerviste jugoslovenske vojske?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste došli do nekog zaključka vezano za njihovu komandnu strukturu, odnosno da li je izgledalo da ta struktura normalno funkcioniše?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste takođe videli pripadnike Teritorijalne odbrane, dakle, kada je dolazilo do nagomilavanja vojske na tom području?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste bili u prilici da utvrdite ko su pripadnici Teritorijalne odbrane, odnosno da li se radilo samo o lokalnim ljudima, mešanima ili je bilo pripadnika koji su dolazili s drugih područja izvan Vukovara?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, bilo ih je vrlo teško razlikovati, jer su oni bili svi uglavnom u civilu, dobrovoljci koji su prelazili masovno preko Dunava u Vukovar i okolna mesta, tako da je moglo jedino u razgovoru da se sazna ko je dobrovoljac, a ko je teritorijalac.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Što se tiče komandne strukture Teritorijalne odbrane, da li ste mogli da zaključite da komandna struktura normalno funkcioniše u to vreme?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ti komandanti Teritorijalne odbrane u nekim mestima su bili ljudi koji, na primer u Borovom, u Borovu, komandant Prve čete, Stanko Vujanović, je bio taksista, ali u okolnim selima su bili komandanti neki ljudi nepoznati tim mešanima.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste bili u prilici, odnosno da li ste mogli da zaključite odakle dolaze ti nepoznati komandanti, komandiri?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam pitao te meštane ko su ti ljudi, oni su onako diskretno govorili da su to iz Beograda, njima su svi koji dođu iz Beograda policajci, odnosno ljudi iz Državne bezbednosti.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li otprilike da nam kažete koliko ljudi, po vašem mišljenju, je bilo iz Državne bezbednosti iz Beograda, a koji su bili uključeni u Teritorijalnu odbranu, tj. povezani?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Oni su rukovodili Teritorijalnim odbranama, tim neukim i neobučenim ljudima, ali koliko ih je bilo, u više mesta u okolini, u selima oko Vukovara, Trpinja, Sarvaša ... U Sarvašu je bio major Cvetković, komandant Teritorijalne odbrane, u Bobotu je bio policajac i još u ovim drugim mestima.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sada bi htio da vam skrenem pažnju na juli i avgust 1991. godine. Pre svega, recite nam da li ste se vi nalazili u blizini jednog zatvora i da li ste tamo u tom zatvoru razgovarali sa jednim od stražara?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, u Borovu Selu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste sa stražarom razgovarali, odnosno da li ste ga pitali o tome koliko zatvorenika ima u tom zatvoru?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A šta vam je on rekao?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Rekao je oko stotinak.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste mogli da utvrđite nacionalni sastav zatvorenika?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ja nisam njih mogao da vidim, to je bila jedna poput garaže velika prostorija koja je imala veliku kapiju metalnu, tako da nisam mogao da zavirim unutra, da pogledam koliko ih ima.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li u jednom trenutku taj stražar zakucao, zalupao po vratima u zatvoru?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: I šta se onda desilo?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Kad je lupio jedanput u vrata, onda su počeli da pevaju jednim drhtavim glasom, vidi se da pevaju zato što moraju, "Ko to kaže, ko to laže, Srbija je mala". A onda je posle toga udario dva puta, počeli su da pevaju, "Oj vojvodo Sinđeliću". To je bila mučna situacija.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li u jednom trenutku, nekih 10 do 15 dana kasnije, odnosno da li ste se 10 do 15 dana nakon toga ponovo vratili u taj isti zatvor?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, prošao sam pored tog zatvora i pitao koliko ih ima. On je rekao jedan ili dva svega. Na moje pitanje gde su ostali, on je napravio jedan pokret koji je nedvosmisleno govorio da su pobijeni.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam pokažete kakav je pokret učinio taj stražar?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: U stojećem stavu sa automatskom puškom "Kalašnjikov" (Kalashnikov), kao kad se strelja.

TUŽILAC GRUM: Za zapisnik, obe ruke su bile ispred vas i načinili ste pokret s jedne strane na drugu stranu.

SVEDOK DULOVIĆ: S puškom u rukama.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: U vezi sa ovim nagomilavanjem vojske, da li ste u jednom trenutku videli tamo određene ljude koje ste mogli da identifikujete kao pripadnike jedne određene paravojne grupe?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ne, samo Arkanove ljude.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste ikada videli onu osobu koju ste spomenuli pod imenom "Kameni", da li ste tu osobu ikada videli na području Vukovara?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, u ulici Novoj, gde je bila njegova grupa. To su bili šešeljevci. Ona je bila tačno pored, skoro pored kuće Stanka Vučanovića.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Jeste li ikada razgovarali sa jednim pukovnikom jugoslovenske vojske, odnosno sa pukovnikom Tasom u vezi sa angažmanom u operacijama zajedno sa Arkanom?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A šta vam je on rekao?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Rekao mi je da je jednom prilikom bio pozajmljen jedan tenk da bi se Arkan slikao u njemu i da je bio jedno vreme kod Arkana tokom operacija.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Osim ovog tenka koji je pozajmljen, da li je govorio o saradnji sa Arkanom u nekim konkretnim operacijama?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam imao utisak da on ne trpi Arkana, ali da su ipak, da je dobar borac, jer su učestvovali u nekoj operaciji u sastavu pešadije, verovatno arkanovci kad su tenkovi išli.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim vas da Pretresnom veću sada opišete, ako možete, ponašanje članova ovih paravojnih grupa u i oko Vukovara.

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ti ljudi su bili, manje-više, pijani. Bilo je očigledno da im je jedan od zadataka bila pljačka. Nekad nisu poštovali komande i činilo se kao da ratuju nazovi rat, bez neke komande određene. To su bili uglavnom dobrovoljci i neke neidentifikovane grupe, svi naoružani. Bio je to jedan sloj ljudi za koje ja mislim da su krenuli u taj nazovi rat jednostavno zbog materijalne dobiti, odnosno pljačke. Vrlo raspusni, bahati i primitivni.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dok ste vi bili u području Vukovara, jeste li se osećali sigurnim, mada ste Srbin, dovoljno sigurnim da, na primer, izlazite noću napolje na ulicu?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Nije bilo preporučljivo. Sa prvim mrakom je bilo riskantno izaći, jer je to bila pucnjava jedna bez ikakve svrhe, pucali su po ulicama, vrlo bahato, pijani tako da je bilo vrlo riskantno izaći na ulicu, ne zato da vas neko ubije namerno, nego jednostavno zbog te pucnjave koja nije imala ništa drugo nego da razveseli, na neki način, te koji pucaju. To se odnosi i na ulicu Novu, tamo sam doživeo najviše od Vukovara.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: U leto 1991. godine, da li je područje Borova Sela postalo strateški važno područje za Srbe?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da. To se videlo po nagomilavanju oružja.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Znate li zbog čega je to područje postalo strateški važno?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Zato što je to, kako sam rekao, predgrađe Vukovara. Dunav je bio veoma blizu, lako se moglo transportovati sve što treba iz Srbije za Vukovar i tu je, ja ne znam dalje od Vukovara, da li je bila tu neka linija koja je i taj put je vodio prema Osijeku odatle, relacija Vukovar - Osijek koji je bio pod Hrvatima.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Za vreme vašeg boravka u Borovu Selu, da li ste redovno odlazili na pres konferencije?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ko ih je održavao?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Pres konferencije su se održavale u zgradici Radio Vukovara, odnosno Radio Borova Sela koji je bio, pored koga su bile

kancelarije Radovana Stojčića Badže, odakle su dolazile informacije i onda saopštavane na konferencijama u kancelariji Radio Borova Sela.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je to onaj Radovan Stojčić za kog ste ranije rekli da je bio na visokom položaju u srpskom MUP-u?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Na osnovu vašeg iskustva kao novinara i na osnovu onoga šta ste mogli da zapazite da se događa oko Borova Sela, da li ste verovali ovim brifinzima, da li ste verovali da je to istinit i ispravan prikaz onoga šta se događalo?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A šta ste verovali?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: U ono šta sam video i video sam da je to bitno različito od onoga šta se saopštava.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pređimo na period između septembra i novembra 1991. godine. U to vreme da li je jedna kuća postala komandni centar, odnosno središte vojne aktivnosti u području Vukovara?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete na kojoj je ona bila adresi?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Mislim da je, ne mislim nego sigurno to je ulica Nova broj 81, kuća Vujanovića, Stanka Vujanovića zapravo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Tokom ovog perioda, da li ste bili na neki način u stanju da okarakterišete prirodu vojne aktivnosti ljudi unutar grada Vukovara? Naime, da li je ta vojna aktivnost bila odbrambene ili ofanzivne prirode, ako znate?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ono šta sam video i gledao, apsolutno odbrambene prirode, jer su oni bili opkoljeni sa svih strana u Vukovaru i kad bi krenule u napad jedinice, oni su se branili. Kad bi krenula vojska i dobrovoljci i kombinovano, onda se otvarala vatrica i iz samog Vukovara, iz centra.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste u jednom trenutku tokom ovog perioda posetili mesto po imenu Negoslavci?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Za vreme vašeg puta tamo, da li ste prošli kroz niz sela, kako srpskih, većinski srpskih tako i većinski hrvatski?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste primetili ikakvu razliku između stanja u kome su bila srpska sela, za razliku od stanja u kojima su se nalazila hrvatska sela?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Pa to je put kojim se ide iz Beograda za Vukovar, ali iz pravca Negoslavci, gde su bila sela Tovarnik, na primer i još vrlo često nailazi se prvo na hrvatska ili srpska sela, pa hrvatska pa srpska, pa tako. Velika je razlika bila.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: U čemu je bila ta razlika?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Razlika je bila velika u stepenu rušenja. Hrvatska sela su znatnije, mnogo, mnogo više bila porušena nego srpska, srpska delimično samo, što je i danas vidljivo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A sada nekoliko konkretnih pitanja u vezi s kućom u Novoj ulici broj 81. Prvo pitanje: koliko često otplikite ste odlazili u tu kuću, ako ste uopšte ikada tamo bili?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da. Vrlo često sam odlazio u tu kuću.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da budete malo precizniji i da kažete otplikite koliko bi to puta bilo, koliko puta nedeljno ste recimo tamo bili?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Pa nekih nedelja svaki dan, sa malim prekidima, ukoliko bih otišao da predam izveštaj telefonom i da se vratim.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Imaću za vas čitav niz pitanja u vezi s nekim konkretnim događajima koji su se u toj kući dogodili, ali sada za Pretresno veće, molim vas, opišite generalno o kakvoj vrsti aktivnosti se radilo, šta se događalo u toj kući uopšteno.

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: U toj kući je bio komandni centar za taj deo jedinica koje su se nalazile na tom prostoru. U kući su vrlo često bili, u stvari ne znam da li su spavali tamo, kapetan Radić, Šljivančanin je dolazio

povremeno, zatim Saša Bojkovski, kapetan takođe i mnogi drugi oficiri. Tu su se uveče, popodne, kasno održavali sastanci gde se planiralo šta će se raditi sutradan. Tome je prisustvovao i Stanko Vujanović kao komandir prve čete i još neki oficiri artiljerici.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Skrenuo bih vam pažnju na 12. novembar 1991. godine. Da li ste toga dana sreli majora Veselina Šljivančanina?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, njega sam tada prvi put video u Negoslavcima

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Opišite nam okolnosti tog susreta?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Toga dana su vojnici oslobodili i iz podruma jednog izvukli oko 150 građana Vukovara koji su bili od avgusta meseca u tom utvrđenom, sigurnom podrumu, u kome su preživeli i u kome su bili zbog bombardovanja i zbog granatiranja, jer su granate padale svuda. Vojnici Gardijske brigade Veselina Šljivančanina su ih izveli i doveli u "Velepromet". To je jedna firma bila tada koja, normalno, nije radila tada, koja je imala velike prostorije i jedno veliko dvorište popločano betonom.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kasnije togđe dana, da li ste ponovo videli majora Šljivančanina u toj kući, u kući broj 81 u Novoj ulici?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koliko možete da se setite, recite nam ko je još bio tom prilikom prisutan, dakle taj drugi put kad ste ga videli?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Tu je bio ceo sastav koji sam malopre opisao, kapetan Radić, kapetan Bojkovski, Saša Bojkovski i još neki ljudi, ne znam više i Stanko Vujanović, naravno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ljudi koje ste do sada spominjali su ili pripadnici Teritorijalne odbrane ili jugoslovenske vojske. Recite nam da li je tu bilo još nekih pripadnika paravojske ili dobrovoljaca? Da li su i oni bili prisutni tom prilikom?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Tom sastanku nisu prisustvovali paravojska, paravojnici.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li vas je u jednom trenutku neko ko se nalazio u kući izveo napolje i poveo vas da vidite tela šestorice pripadnika Zbora narodne garde?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, bio je to kapetan Saša Bojkovski. To je bilo u Pionirskoj ulici u Vukovaru, zgrada obdaništa i u jednoj prostoriji sam video šest leševa muških, muškaraca bez oružja koji su bili, kojima su na čudan način bile otvorene lobanje, kao da su od neke eksplozije popucale i stekao sam utisak da tu leže dva, tri dana možda.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je na svakom od tih šest leševa glava bila otvorena, odnosno imala rupu na isti način?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da. To je meni ostalo nerazjašnjeno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kažete da niste videli nikakvo oružje. A da li je i jedan od te šestorice imao na sebi uniformu, vojnu uniformu?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Uglavnom su bili, jedan je imao džemper uz vrat, farmerke. Jedan je imao vojničku bluzu, zimsku vojničku bluzu, ali ne i pantalone i uniformu, samo vojničku bluzu i to zimsku, a ovo ostalo je uglavnom, ne uglavnom, nego bili su u civilnom odelu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Nakon posete tom mestu koje ste opisali kao obdanište, da li ste se vratili u kuću broju 81, u Novoj ulici?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li otprilike da nam kažete u koje vreme ste se vratili u tu kuću?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Koliko se sećam, popodne, popodne oko 16.00, čini mi se.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Osoba koju ste opisali kao Vojislav Šešelj, da li je ona u nekom trenutku došla u tu kuću?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, došao je doktor Šešelj.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete otprilike u koje vreme je on stigao u tu kuću?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Oko 18.00, oko 18.30, na primer.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sam ili sa još nekim?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Sa svojim pratiocima, sa svitom. To su bili naoružani ljudi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A koliko je otprilike bilo ljudi u toj njegovoj sviti?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam bio unutra i bio je, unutra je ušao sa njim jedan, ali na ulici koliko ih je bilo, nisam imao prilike da vidim, a tu su bili i njegovi u susednoj zgradbi, Kameni sa svojom jedinicom, Šešeljevom jedinicom.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koliko je ljudi bilo s Kamenim u tom trenutku?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ja ih nisam video, ja sam bio unutra. Ne znam koliko je ljudi bilo u njegovoj jedinici. Prepostavljam zato što ih nikad nisam video sve zajedno, ali sam prepostavljao da tu ima oko od 20 do 30 ljudi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Opišite nam, molim vas, šta se dogodilo nakon što je gospodin Šešelj ušao u zgradu.

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: On je zajedno sa oficirima, sa Radićem, Bojkovskim, sa Stankom Vučićem i još nekim oficirima artiljercima ušao u najveću sobu u toj kući, gde je održan sastanak.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A gde ste vi bili dok je trajao taj sastanak?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam bio, sto je bio odmah pored vrata, za stolom koji je bio pored vrata te prostorije, vrata su bila odškrinuta, odnosno čulo se šta govore unutra.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste mogli da čujete gospodina Šešelja kada bi uzeo reč na tom sastanku?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Vrlo jasno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A da li ste mogli taj glas koji ste jasno čuli da identifikujete kao glas gospodina Šešelja?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Apsolutno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dok ste slušali šta je govorio gospodin Šešelj, jeste li zapisivali njegove reči, jeste li beležili njegova naređenja?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kako?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: I danas ih imam u bloku, mogu doslovce da ponovim nekoliko rečenica koje je tom prilikom gospodin Šešelj izgovorio.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dok ste slušali gospodina Šešelja, vi ste zapisivali ono šta ste čuli u beležnicu, je li tako?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Tačno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je originalna beležnica sada u Hague (The Hague)?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Vi ste kancelariji Tužilaštva ovog Tribunala dali jednu izjavu, je li tako?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: U vreme kada ste tu izjavu dali, da li ste svoje beleške iz te beležnice preneli, reč po reč, u tu izjavu?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Nisam vas razumeo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, u vreme kada ste dali svoju izjavu ovde u Tužilaštvu, da li ste beleške koje ste tom prilikom zapisali dok ste slušali taj razgovor, da li ste ih inkorporirali u izjavu koju ste dali?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, izvinite samo na trenutak. Kako bi svetok mogao što ispravnije da opiše sadržaj tog razgovora, zamoliću vas da mu dozvolite da se posluži svojom izjavom.

SUDIJA MEJ: Da, naravno, ali original je, zapravo, sama beležnica, je li tako? Da li on to ima?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li imate ovde u sudnici beležnicu?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ali ja znam tu izjavu, zapamtio sam je, znam je napamet šta je rekao.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Zamoliću vas da nam kažete ... Ne, izvinite, povlačim ovo pitanje. Recite nam samo gde se momentalno nalazi ta beležnica?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: U hotelu, a možda i u džepu kod mene u sakou. Da, ovde je u sakou, negde tamo u onoj sali u kojoj sam bio, u sobi onoj za svedoke.

SUDIJA MEJ: Pa ako svedok može da se priseti događaja, neka priča iz sećanja.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dobro, dakle iz sećanja nam ispričajte šta je rekao gospodin Šešelj, dakle i kakve su bile vaše beleške tog razgovora?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Šešelj je rekao doslovce ovo: "Svi smo mi jedna armija. Ovaj rat je veliki ispit za Srbe. Ko položi ispit, taj je pobednik. Dezerteri ne mogu da prođu nekažnjeno. Ni jedan ustaša iz Vukovara ne sme da izade živ. Prihvatili smo, mi smo prihvatili koncept savezne vojske tako da nema nikakvog zakonskog osnova da se strane sile umešaju u naš sukob. Vojska se bori protiv pobunjenih Hrvata. Vojska je pokazala da može da očisti svoje redove i mi imamo jedinstvenu vojnu komandu u kojoj su stručnjaci koji znaju šta rade". To je ono što sam ja zapisao.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine Duloviću, ukoliko Pretresno veće zatraži, da li ste spremni da im date na raspolaganje vašu beležnicu?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Apsolutno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Jedna od izjava koju ste zapisali jeste da je vojska pokazala da može da očisti svoje redove. Molim vas da objasnite kako ste vi shvatili tu izjavu.

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Shvatio sam tako što me to uputilo na zaključak da vojska bude samo i isključivo srpska, sastavljena od vojnika srpske nacionalnosti.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sada bi htelo da vam skrenem pažnju na 20. novembar 1991. godine, dakle otprilike nedelju dana kasnije. Tog dana, da li su vas i ostale novinare odveli do bolnice u Vukovaru?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, mene je Štuka, Petković me je odveo do bolnice, pošto taj deo nisam poznavao.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Taj Petković Štuka, da li je on bio pripadnik jugoslovenske vojske?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, o tome smo već govorili.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada su vas odveli u bolnicu tada u to vreme, da li ste vi već čuli neke glasine o tome kako su neki Hrvati ubijani?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da. Čuo sam, samo što ja nisam ušao u bolnicu, nego sam bio ispred bolnice kao i ostali novinari.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete šta ste videli tada ispred bolnice?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Video sam Veselina Šljivančanina, nekoliko oficira redovne vojske i vojnika i predstavnika, lekara, valjda Međunarodnog crvenog krsta (ICRC, International Committe of the Red Cross) koji je razgovarao sa Šljivančaninom putem prevodioca.

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, u ovom trenutku hteo bih da prikažem svedoku odlomak jednog video snimka. Ja imam transkript tog video snimka i transkript se nalazi u dokaznom predmetu 342, tabulator 10. Ovde imam video traku, tehnička kabina ima odlomak koji želim da se pokaže svedoku. Taj odlomak traje otprilike dva minuta i Tužilaštvo će Pretresnom veću da ponudi kao dokaz čitavu ovu video traku. Mi želimo ovom svedoku da pokažemo samo odlomak u trajanju od dva minuta.

SUDIJA MEJ: U redu, neka se pusti.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine Duloviću, sad ću da vas zamolim da obratite pažnju na ekran ispred vas. Molim da se prebacu na video. Zamoliću vas da pogledate ovaj odlomak video snimka, a onda ću da vam postavim određena pitanja. Ukoliko je tehnička služba spremna, molim da puste video snimak.

(Video snimak)

ICRC: Nije dobro bilo, ne. Ja sam navikao na bolju saradnju sa JNA od onoga šta je danas bio slučaj.

Prevodilac: On je htio bolju saradnju.

ICRC: Pukovnik zna u čemu su problemi.

Prevodilac: Evo ga pukovnik.

Veselin Šljivančanin: Ne, nema nikakvih problema.

Prevodilac: Evo ga pukovnik.

ICRC: Znam da je određeni broj civila ...

Veselin Šljivančanin: Izvolite, iznesite problem.

ICRC: Problem je u tome što vidim kako se vojnici šetaju po ulici i da prolaze kamioni. Pogledajte, eto tamo.

Veselin Šljivančanin: Evo, sada sam otvorio most za saobraćaj.

ICRC: Moje kolege su bile tamo. Most nije otvoren za saobraćaj.

Veselin Šljivančanin: Ako vas, gospodine, zanimaju samo ljudi koji su bili u podrumu i koje obezbeđuju moji vojnici, onda ...

ICRC: To je sve trijumfalno.

Veselin Šljivančanin: Ako vas ne zanima što ginu moji mlađi vojnici koji imaju 18 godina, 19 i 20, vi niste onda ovde dobrodošao čovek. I, gospodine, ovde su i večeras ginuli moji vojnici. I, gospodine, ovde je rat. I mi ćemo se truditi da obezbedimo svima vama bezbednost i mir, a vi meni ističete probleme. Ako vam se ne sviđa, izvolite vratite se, idite tamo gde vam se sviđa. I sramota je da se tako ponašate prema meni. Sve što ste tražili, ja sam vam sve dao.

(Kraj video snimka)

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Zamolio bih da se sada zaustavi video snimak. Gospodine Duloviću, možete li da nam kažete ko je onaj čovek sa brkovima u vojnoj uniformi?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Veselin Šljivančanin.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste vi bili prisutni tamo kada se odvijala ova scena koju smo upravo videli na video snimku?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, bio sam prisutan, a bio sam prisutan i ispred ulaza u bolnicu, kada su iste osobe, Veselin Šljivančanin i ovaj predstavnik Crvenog krsta razgovarali slično ovakvim tonom, istim tonom zapravo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ovaj video snimak koji smo upravo videli, da li tačno prikazuju događaj onako kako ga se vi sećate?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Apsolutno autentično, to je to.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Na video snimku se video čovek u belom kaputu. Ko je on?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: To je međunarodni, to je predstavnik Međunarodnog crvenog krsta, lekar, Francuz ja mislim da je bio.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je njemu ikada bilo dozvoljeno da uđe u bolnicu?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dok ste vi bili tamo tada u to vreme, da li je bilo bilo kakvih indikacija da se u tom trenutku vode neke borbe?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ne, u blizini ne, nikako, jer smo Štuka i ja došli bez ikakvog problema.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ovaj doktor iz Međunarodnog komiteta crvenog krsta je spomenuo kamione. Da li ste vi na tom području oko bolnice videli neke kamione?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li se radilo o kamionima jugoslovenske vojske?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Drugih nije bilo. Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da opišete šta ste videli u vezi sa tim kamionima?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Video sam da su u te kamione, u pratnji vojnika i paravojnika, u vozila odvođeni ljudi koji su izlazili iz bolnice, odnosno izvađeni su iz bolnice bili.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koliko dugo vremena ste bili u prilici da to posmatrate, odnosno da primetite?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Pa ne mnogo, par minuta možda.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li možete otprilike da nam kažete koliko je bilo ljudi koji nisu bili u uniformama, a koji su tada, dok ste vi to posmatrali, ulazili u kamione?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Oni su, kako su izlazili iz bolnice, tako su u grupama ih odvodili u kamione, tako da ne mogu da kažem koliko je to bilo, čak ni približno, ali u svakom slučaju je bilo dosta.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Nakon što ste bili ispred vukovarske bolnice, da li ste se u jednom trenutku vratili u Novu ulicu broj 81?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete otprilike u koje doba dana ste se vratili u tu kuću?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Negde predveče, koliko se sećam. Ovo je bilo, imam u beležnici, 11.00, u 11.20 ili, 11.20, piše mi u beležnici kad se to događalo.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je te večeri bilo šta bilo neobično u toj kući, nešto po čemu se to veče razlikovalo od onih drugih večeri kada ste bili тамо?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, bilo je skoro poluprazno, nije bilo ljudi, nije bio tu ni Radić, ni Šljivančanin, ni Bojkovski, nikog od vojske, bio je samo otac Stanka Vujanovića i sestra, možda još neki susedi.

SUDIJA KVON: Gospodine Grum, da li možete da pojasnite datum? U transkriptu стоји да је то било 11. Da ли је то тачан datum?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine Duloviću, molim vas da pojasnite ovo. Kada ste rekli "11.", da li ste mislili na vreme ili na datum?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne, то је bio 20., ali je vreme 11.20, koliko se sećam, možemo da vidimo u beležnici.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sledećeg jutra, da li ste se nalazili u toj kući?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li Pretresnom veću da opišete šta ste primetili u kući?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam tada bio u kući preko puta, gde sam i spavao, u kući čiji domaćin se preziva Pajić. Tu je ujutro bilo ljudi, nekoliko ljudi, domaćin, njegova čerka, supruga Milka, pili su kafu i, svi su pili kafu ujutru i po neku rakiju. Među njima je bio i jedan čovek sa bradom

koji je pripadao Šešeljevoj ekipi, odnosno tog Kamenog, kako ga zovu. On je, koliko sam ja saznao, iz Smedereva. On je pričao šta je radio prethodne noći i šta su radili, zapravo, prethodne noći.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim vas da nam kažete što se najbolje sećate, šta su ti ljudi rekli da su radili prethodne noći?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Pričao je samo taj o kome vam kažem, taj sa bradom, riđ, rekao je da je iz Smedereva, da ima dva brata, ali tom prilikom je pričao vrlo konkretno da su prethodne noći na Ovčari, od 17.00 do 1.00 streljali Hrvate izvedene iz vukovarske bolnice.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je on rekao šta su možda žrtve rekle ili uradile pre nego što su bili ubijeni?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da. Kazao je cvileli su i plakali i molili da ne budu ubijeni, jer oni nisu pucali ni na koga.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada je taj čovek rekao da se to desilo između 17.00 i 1.00, da li ste vi shvatili da je to bilo od 17.00 20. novembra i da je trajalo sve do 1.00 21. novembra?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Žena koju ste opisali kao Dragicu, da li je ona tada bila prisutna?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, ona mi je isto ispričala, meni je pričala. Ovaj prvi je to govorio celom skupu, šest, sedam ljudi zajedno sa mnom koliko je bilo, a Dragica je meni pričala samom potvrđujući ovu priču, rekla je da je i ona pucala. Ona je inače važila kao hrabar borac i da je ona ubila nekoliko ljudi, ali da to nije dobro što ovaj priča javno da svi čuju.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li vam je ona rekla, spomenula neki zahtev koji je njoj uputio major Šljivančanin?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da. Rekla mi je da Šljivančanin nije bio tad s njima, ali da je ostavio poruku da ne pobiju sve, nego da ostave nekoliko tih zarobljenika kako bi na njima isprobao svoje oružje. Napominjem da je jedino Šljivančanin oko vrata imao automat koji nije bio "Kalašnjikov" (Kalashnikov), nego prerađena automatska puška kalibra 5,6 milimetara, znači ne "Kalašnjikov", automatska puška, nego automat. To je verzija jedne

od neuspelih kombinacija i pokušaja da se napravi automat prerađujući automatsku pušku.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li vam je Dragica opisala šta je urađeno sa telima nakon što su ti ljudi bili ubijeni?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da. Rekla mi je da su ih onda buldožerom zatrpani na Ovčari.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kasnije tog jutra, da li ste primetili bilo šta neobično u dvorištu kuće u ulici Nova 81?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da. Na ulazu u dvorište s desne strane bila je jedna nadstrešnica, ispod nje nabacana maskirna odela i pantalone koji su bili na dnu nogavica okrvavljeni, videli su se tragovi krvi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada kažete "krajevi nogavica", da li mislite na donji deo pantalona, dakle onaj deo kod cipela?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li otprilike da nam kažete koliko prema gore na nogavicama su se nalazili ti tragovi krvi?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Pa ne ni do kolena, tu na 10 do 15 santimetara od cipela, na primer, do pola listova.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste u jednom trenutku razgovarali sa Vujanovićem u vezi sa tim što se desilo na Ovčari?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Šta vam je on rekao?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Rekao mi je, ja sam ga pitao zašto se to tako priča javno, a on je rekao da nije imao dovoljno svojih ljudi, nego da je uzeo ove pijane šešeljevce koji sad brbljuju i napomenuo da to neće biti dobro.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Vujanović je bio pripadnik TO?

SUDIJA MEJ: Pre nego što nastavite, sada je vreme za pauzu. Možda bi bilo dobro sada da napravimo pauzu. Pre nego što odemo na pauzu, hteo bih

da se pojasni gde se odvijao razgovor sa onim čovekom koji je imao riđu kosu i bradu. Da li je to bilo u kući u ulica Nova 81 ili u kući preko puta?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine Duloviću, molim vas da odgovorite na pitanje koje je postavio sudska Mej.

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: U kući preko puta, u porodici Pajić, tamo gde sam ja takođe odlazio. To je jedna preko puta druge kuće, u istoj ulici.

SUDIJA MEJ: Napravićemo sada pauzu od 20 minuta.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Izvolite, gospođice Higgins.

ASISTENT PRIJATELJA SUDA HIGINS: Časni Sude, mogu li da dobijem razjašnjenje u vezi sa video snimkom koji je Tužilaštvo ponudilo u vezi sa tabulatorom 10? Dva minuta filma je prikazano ovom svedoku. On je pojasnio da je bio prisutan u vreme kada je ovo snimano. Međutim, nije jasno s obzirom na ostatak snimka da li je svedok i dalje bio prisutan, ko je bio snimatelj i kakav je tačno sadržaj snimka. Ja sam shvatila da će Tužilaštvo možda da koristi ovaj video snimak i sa drugim svedocima i mislim da je prikladno da se video usvoji, ali zasada da se samo označi u svrhu identifikacije, ukoliko ne dobijemo dodatno pojašnjenje.

SUDIJA MEJ: Naša je praksa da se usvoje video snimci, a da se pri tom ne upuštamo u komplikovanu proceduru identifikacije. Šta je na ostatku ovog video snimka, gospodine Grum?

TUŽILAC GRUM: Pa radi se o kompilaciji novosti koje su snimane u području Vukovara tokom tog perioda.

SUDIJA MEJ: Možda bi trebalo onda da se usvoji deo tog snimka.

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, mi bismo se s time složili. Mogu samo da kažem da je inače to bio početak, snimak koji smo videli, a ceo snimak traje dva sata i 10 minuta.

SUDIJA MEJ: Da, molim da neko vodi računa o tome, da se to zapisi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine svedoče, pre pauze govorili ste o razgovoru u vezi sa Ovčarom koji ste vodili sa pripadnikom TO. Da li ste vodili sličan razgovor, dakle u vezi sa onim šta se na Ovčari dogodilo, s nekim pripadnikom jugoslovenske vojske?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da. U dvorištu kuće Stanka Vujanovića susreo sam Radića, kapetana Radića i pitao ga isto ono šta i Stanka Vujanovića, odnosno nisam pitao, nego sam rekao kako se priča, da su streljali zarobljenike iz bolnice. On mi je odgovorio, odmahnuo mi je rukom ovako i otprilike je rekao to šta i ovaj i Stanko Vujanović, napominjući i on da to neće dobro, nije pominjaо da su morali da uzmu ove pijane šešeljevce, kako kaže Vujanović, nego je rekao jednu onako, opsovaо i rekao da to šta je bilo, bilo je, otprilike tako.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste u jednom trenutku saznali da je jugoslovenska armija izdala jedno naređenje u odnosu na dobrovoljce?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da. Bila je to neka uredba gde se svi stavljaju pod jedinstvenu komandu Vojske Jugoslavije i da se bore u okviru vojske.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada ste saznali za to naređenje?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam, ne sećam se.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Nakon pada Vukovara, jeste li mali priliku da intervjuјete neke Srbe koji su ostali u Vukovaru za vreme opsade?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, više njih.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A možete li da nam kažete kakve su vam oni komentare izneli u pogledu životnih uslova u Vukovaru u to doba, u opštим crtama, molim vas?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da. Rekli su da su bili u skloništima ili u bolnici. Ovi koji su bili u bolnici, da se sa njima postupalo isto kao i sa Hrvatima. Ja sam razgovarao sa više ljudi čija imena, prezimena i boravište imam ovde kod sebe u džepu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Nakon vašeg boravka u Vukovaru, da li vam je neko u jednom trenutku dao jedan dokument koji je nosio naslov "hitan telegram" i nosio datum 23. oktobar 1991. godine?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da. To nije, naravno, to nije bilo u Vukovaru, nego, kasnije, u Beogradu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A ko je autor tog telegrama?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Potpukovnik Milan Eremija, potpukovnik Vojske Jugoslavije Milan Eremija.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Recite nam kada ste otprilike dobili taj dokument?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Pa dosta kasnije, dosta kasnije. Ne znam tačno vreme kad je to bilo, koji dan.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Opišite nam, molim vas, okolnosti pod kojima ste došli do tog dokumenta?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Potpukovnik Milan Eremija bio je u Šidu, jer se tamo nalazio njegov štab ili mesto gde je bio na dužnosti. Kod Eremije je radio kao pisar jedan moj kolega, mlađi dosta, koji je bio rezervista i on mi je dao taj dokument, budući da ga je, da je on radio u istoj kancelariji, možda i pisao taj dokument.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je tačno da ste vi kopiju ovog dokumenta dali Tužilaštву?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Časni Sude, ja bih sada zamolio da se dokazni predmet 342, tabulator 11, stavi na grafskop kako bi svedok mogao da ga vidi. Gospodine Duloviću, ja ču da vas zamolim da pogledate dokument koji se sastoji od tri stranice, a koje evo sada stavljaju na grafskop.

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, to je taj dokument.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Hteo bih nešto da vas pitam u vezi sa sadržajem ovog dokumenta. Reč je, dakle, o hitnom telegramu. Da li se u njemu iznose komentari generala Simovića, odnosno Tomislava Simovića, ministra odbrane Republike Srbije?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da. U jednom delu govori se da su rezervisti nezadovoljni time što je produžen njihov boravak sa mesec dana, ne piše ovde sa mesec dana, ja znam, na 45 dana i da prete da će posle 30 dana da se vrati sami, samoinicijativno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine Duloviću, ovaj telegram koji je poslao Eremija, kome je on upućen, na koga je adresiran?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: On je, kao što piše na njemu, to je komanda Prve vojne oblasti, vojne oblasti.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pogledajte, molim vas, treći paragraf dokumenta. Da li se u njemu govori, odnosno paragraf 4, da li se u njemu govori o širenju dezinformacija, glasina, odnosno da li se govori o preterivanju broja ljudi na suprotnoj strani i o činjenicama da je došlo do izvljavanja? Sa istim naglaskom sada citiram iz engleskog prevoda dokumenta: "U zoni borbenih dejstava Prvog PGMD nalazi se više grupa raznih paravojnih formacija Srbije, od četnika preko odreda Dušan Silni i raznih samozvanih dobrovoljaca kojima nije osnovni motiv borba protiv neprijatelja, već pljačka narodne imovine i izvljavanje nad nedužnim stanovništвом hrvatske nacionalnosti". Da li je to jedna od pritužbi koje su iznete u ovom dokumentu?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li se takođe opisuje i incident u selu Lovas?. Ponovo citiram iz dokumenta: "Nakon dolaska odreda iz Valjeva u selo Lovas, zarobljeni meštani su korišćeni za čišćenje minskih polja kojom prilikom je ubijeno 17 meštana". Da li to стоји u dokumentu?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: I zadnji deo dokumenta koji želim da vam predočim nalazi se pod brojem 5, paragraf 5, a naslov je: "Predlog mera za poboljšanje stanja morala u jedinicama". Prvi na listi od pet oredloga za poboljšanje stanja morala je sledeći, citiram ponovo iz engleskog prevoda: "Da se organizovano pristupi razoružanju paravojnih formacija, posebno odreda Dušan Silni, četnika, Arkanovih vojnika i da se u tu akciju uključe organi vlasti i organi Republike Srbije". Da li je to prvi na listi od pet predloga ovog dokumenta pukovnika Eremije? Dok ste bili na zadatku i u Hrvatskoj i u Bosni, da li ste imali prilike da vidite išta bi ukazivalo na pokušaje da se sprovedu ovi predlozi, ovaj predlog, pardon?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ni jednog trenutka. To očigledno nije bilo prihvaćeno u komandi u vrhu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A da li vi znate zašto pukovnik Eremija tvrdi da je potrebno da Republika Srbija učestvuje u razoružavanju paravojnih grupa?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Pa zato što mislim da nije bilo nikog drugog koji bi eventualno uopšte mogao to da uradi. Mislim da je to bio jedan skoro nezamisliv posao, jer je bilo mnogo paravojnih i mnogo naoružanih, a mobilizacija je bila veoma, veoma je bio loš odaziv, neuspela.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine Duloviću, nakon događaja u Vukovaru, da li ste vi u jednom trenutku bili pozvani da stupite pred Vojni sud u Beogradu i da date iskaz istražnom sudiji koji je bio pripadnik vojske, u vezi sa događajima o kojima ste svedočili danas ovde?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim da se svedoku pokaže dokazni predmet Tužilaštva 342, tabulator 12, original na srpskom.

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Prepoznajete li ovaj dokument pod oznakom 12?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A šta je taj dokument?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: To je zapisnik o saslušanju svedoka, odnosno mene.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Koji datum nosi ovaj dokument, odnosno kada je bio taj razgovor?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: To je bilo 9. februara 2000. godine.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A ko je bio istražni sudija koji vas je saslušao?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, to je današnji predsednik Vojnog suda, Đorđe Trifunović.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste dali iskaz o istim događajima koje danas ovde opisujete?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, o istim događajima.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste identifikovali počinioce zločina koje ste danas ovde opisali?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: U zapisniku ne, a usmeno da. Na saslušanju sam pitao protiv koga se vodi taj postupak. Sudija mi je rekao protiv "NN", nepoznatih lica.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste vi njemu dali konkretna imena ljudi za koje ste verovali da su učestvovali u počinjenju ovih zločina?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, o tome se uveliko znalo i pričalo, ali ja, jednostavno, bilo mi je jasno kad su nepoznata lica da država i vojska stoje iza njih i da neće da ih identificuje i okrivi, nego da se vodi protiv "NN" lica.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Hteo bih na trenutak da se pozabavimo jednim drugim postupkom pred Vojnim sudom. U svom uvodnom govoru gospodin Milošević nam je pokazao snimak ubistva jednog mladog vojnika na jednom tenku u Splitu. Da li ste vi u sklopu svojih novinarskih zadataka izveštavali i sa suđenja u vezi s tim?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gde je vođeno to suđenje?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Vođeno je suđenje u Sarajevu, u kasarni "Maršal Tito", a ceo slučaj se zvao "Splitski davitelj".

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada je održano to suđenje, molim vas?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ne znam, zaboravio sam, ne znam. Nisam siguran.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je suđeno nekolicini ljudi, da su osuđeni i poslati na odsluženje zatvorske kazne na kraju ovog suđenja koje ste vi pratili?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A sada da se vratimo na ovo vojno suđenje, gde ste vi bili svedok. 9. februara 2000. godine, ko je bio predsednik Jugoslavije?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: 2000. godine?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da, da, u vreme kada ste vi svedočili?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ja slabo stojim sa datumima, Zoran Lilić. O predsedniku Jugoslavije gorovite?

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da, 9. februara 2000. godine?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Verujte mi da ne znam ko je bio, ne znam da li je Milošević ili Lilić.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: A da li je iko od počinioца koje ste vi identifikovali kao izvršioce tih zločina ikada uhapšen i zatvoren, prema vašim saznanjima?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Koliko ja znam, samo braća Vučković, odnosno Dušan i Vojin.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Prema vašim saznanjima, da li je ikada i jedan od tih počinioца koje ste vi identifikovali prilikom vašeg svedočenja u tom postupku ikada pozvan pred Vojni sud u Beogradu da odgovori na navode protiv njih?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Nikad nisam to čuo, niti pročitao.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dok ste radili kao novinar, da li ste obišli i neke opštine u Bosni?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Časni Sude, sada bismo po prvi put priložili kartu Bosne. Imamo nekoliko takvih karata. Ja bih ih koristio sa ovim svedokom. One su pripremljene u jednom posebnom registratoru za Bosnu, ukoliko je to prihvatljivo za Pretresno veće. Molim da se dokazni predmet 343, tabulator 1 stavi na grafoскоп i to tako da vidimo desni dio karte. Gospodine Duloviću, danas ču još da vas pitam o događajima čiji ste bili očevidac, a koji su se dogodili u Zvorniku, Bratuncu i Višegradu. Uzmite, molim vas, ovaj štap i pokažite Zvornik, zatim Bratunac i na kraju Višegrad. Hvala. Proleće 1992. godine. Da li je, gospodine Duloviću, u to doba trajala medijska kampanja u Srbiji o događajima za koje se verovalo da će da se dogode u Zvorniku?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam opišete tu medijsku kampanju?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Medijska kampanja je bila ogromno preterivanje, puno laži, uglavnom laži o velikoj opasnosti koja preti Srbima u Bosni. Bilo je tu neverovatnih detalja, izmišljotina, na primer kako se lavovi u Sarajevu, divlje zveri u zoološkom vrtu hrane srpskom decom.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je ... Izvinite, da?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: To su sve slični takvi, ima ih puno, primeri o toj i takvoj kampanji.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pošto ste dobili odobrenje za put u Zvornik, jeste li i otišli tamo kako biste videli šta se događa?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da. Otišao sam do Drine, do Malog Zvornika.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sećate li se kog je, otprilike, datuma to bilo, dakle u proleće 1992. godine, kada ste otišli u Zvornik?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: 10. aprila.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Nekoliko pitanja o geografiji Zvornika, kako bi Pretresnom veću bilo jasno gde u bivšoj Jugoslaviji se nalazi Zvornik. Da li je tačno da je Drina na mnogim mestima istočna granica Bosni?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je tačno da opština Zvornik leži na zapadnoj obali Drine?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Preko Drine, na istočnoj obali je Srbija, odnosno opština Mali Zvornik, je li tako?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Tačno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Drina je prilično dugačka. Koliko je široka u Zvorniku, otprilike?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: To sve zavisi od godišnjeg doba. Kad je suša, ona je vrlo mala, ne vrlo mala, manja nego kada nadođu vode. To može da bude stotinak metara. U ovom slučaju, kad sam ja bio, bila je manja. Ne

bih znao da kažem koliko je metara, ali to nije više bila od pedesetak metara tad kada sam ja bio, a inače sam je viđao ranije i mnogo veću.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: U koje doba dana 10. aprila 1992. godine ste stigli u Mali Zvornik?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Pa pre podne.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Opišite nam šta ste zapazili tamо, kada ste stigli u Mali Zvornik?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Prvo nisam mogao da pređem preko mosta, jer nije bilo dozvoljeno, nikog nisu puštali. Čule su se pucnjava, granate i artiljerijske, a video sam i nekoliko leševa pored Drine.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li je pucnjava bila takva da vam se učinilo da se odvija borba?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ko vas je sprečio da pređete most i stignete u Zvornik?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Bilo je ljudi i sa jedne i sa druge strane, ali sprečen sam sa muslimanske strane da dođem do leve obale Drine, odnosno do Zvornika. Jednostavno nisu puštali, ni sa propusnicama, nikoga nisu puštali. Međutim, pustili su dobrovoljce, koliko se sećam. Tako da ja nisam, u tom pokušaju nišam stigao da uđem u Zvornik, odnosno nisam mogao da stignem u Zvornik, nisu jednostavno davali naoružani ljudi koji su bili i s jedne i s druge strane mosta.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kažete da vas sa muslimanske strane nisu puštali, mislite na ljude na bosanskoj strani reke ili hoćete da kažete da su ljudi koji su vas sprečavali da pređete bili Muslimani?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ne, to nisu bili Muslimani, to su bili Srbi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kažete da je dobrovoljcima bilo dozvoljeno da pređu most. Da li su to oni isti dobrovoljci o kojima ste govorili kada ste svedočili o Vukovaru?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ja nisam mogao tada da identifikujem, samo dobrovoljci, dobrovoljci su imali pozive, jer su dolazili pošto su

prethodno bili prijavljeni, na primer Šešeljevi dobrovoljci su bili prijavljeni, imali su neke propusnice i oni su mogli da prolaze, a i ostali, čini mi se, ali ja nisam mogao, jer sam se deklarisao kao novinar.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste videli ikakve tenkove jugoslovenske armije u Zvorniku, gledajući s ove druge strane reke?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Video sam tenkove. Prvi koji je bio, to je na mostu Karakaj sa, na obali, ne na srpskoj strani, nego na muslimanskoj strani, ali naš tenk, Vojske Jugoslavije.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Nisu vas, dakle, pustili da uđete u Bosnu, u Zvornik i šta ste onda učinili?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Onda sam krenuo, pored same Drine vodi put na srpskoj strani i krenuo sam uz Drinu na više, ka Bajinoj Bašti.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Samo da ne bude zabune. Kad kažete da ste krenuli uzvodno Drinom, prema kojoj strani sveta je to, južnoj ili severnoj?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Južno, morao bi da vidim mapu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim da se gospodinu Duloviću pokaže dokazni predmet Tužilaštva 343, tabulator 2, karta Zvornika na koju je on uneo neke oznake pre nego što je počeo da svedočiti i takođe molim da se stavi na grafskop. Možda bi tehničari mogli da zumiraju kartu kako bismo videli veći deo. Moliću da se mapa malo gore pomeri, da vidimo i donji deo. Hvala. Gospodine Duloviću, molim vas da pokažete tok Drine uz pomoć ovog štapa, da vidimo gde protiče u ovom delu Jugoslavije.

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam od Zvornika krenuo na jug. Ovo je Drina, ovo je Srbija, ovo je Bosna, opština Zvornik. Znači od Zvornika ja sam krenuo na jug putem koji vodi tik uz Drinu, iz koga je vidljiva druga strana, muslimanska.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li, molim vas, na karti da pokažete mesto gde ste pokušali iz Srbije da pređete u Bosnu?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: U Zvorniku, tu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Nekoliko pitanja imam koja neće da zahtevaju korišćenje karte, ali neka ona ostane tu na grafskopu. Gospodine Duloviću,

molim vas opišite nam šta ste primetili putujući južno Drinom, u opštini Zvornik?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Primetio sam, znači putem kojim sam išao, video sam povremeno grupe ljudi na srpskoj strani na samom putu i na obali Drine koji su gledali prema bosanskoj strani. Tu su uglavnom šume, većim delom i gorele su kuće, video se dim. Međutim teško je bilo videti kuću. Ovi ljudi su znali to, razgovarao sam sa tim ljudima koji su stajali, zaustavili smo automobil, izašao sam i pitao. I razgovarao sam sa tim ljudima koji su čutke i bez oduševljenja gledali kako gore kuće na onoj strani iz sela. Sa ove strane, ko ne zna, jedina indikacija bio je taj dim koji se dizao, tako, na pojedinim mestima.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su neki od tih ljudi mogli da odrede da taj dim dolazi iz pretežno muslimanskih, odnosno pretežno srpskih sela?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ti ljudi dobro znaju svako mesto preko Drine na muslimanskoj strani, jer mnogi od njih su imali imanja na muslimanskoj strani gde su obrađivali zemlju, znači prelazili Drinu i obrađivali ta svoja imanja. Oni su znali svako selo, svaku kuću, čak i kuću. Ja sam s njima razgovarao i oni su mi pričali.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su vam rekli, da li se radilo o muslimanskim selima ili o srpskim selima? Govorim o selima gde se video dim.

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, pominjali su mi sela i to su pominjali sela Režići, Džapići, Krasnopolje, Ržine i još neka sela.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Zamolio bih vas da pogledate dokaz Tužilaštva 342, tabulator 2. Dakle, to je ova karta koja je sada na grafoskopu. Molim vas da pokazivačem pokažete selo Režiće. Da li sam ja od vas zatražio da slovom "X" otprilike označite mesto na kome ste vi bili kada ste videli dim iz kuća?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Okolo je šuma, sve ovo je šuma.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Zamolio bih da se sada svedoku pokaže karta iz dokumenta 343, tabulator 3, to je karta Bratunca. Svedok je ovu kartu obeležio pre nego što je počeo ovde da svedoči. Da li je Lonjin bilo jedno od muslimanskih sela za koje ste videli da gore, a takođe za jedno od sela za koje su vam Srbi rekli da je muslimansko selo?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste vi na ovoj karti stavili slovo "X" kako biste označili otprilike na kom mestu ste bili kada ste videli da to selo gori?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Završio sam, zasada, sa tom kartom. Hvala. Da li ste u jednom trenutku ipak uspeli da pređete u Bosnu, 10. aprila?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, delimično, odnosno prešao sam iz Bajine Bašte.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dok ste se nalazili na bosanskoj strani, da li ste videli neke muškarce u "Golfu" (Golf) kako voze duž puta?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, oni su dolazili i išli prema Drini. Bio je "Golf" što je bilo neobično, bio je pun, plus dvojica vojnika, odnosno uniformisanih ljudi, ne vojnika, ali dobro naoružanih koji su sedeli na gepeku. Tu je bilo još nekih ljudi, isto naoružanih. Kad su prolazili, usporili su i ovi ljudi su ih pitali gde idu, a oni su rekli "idemo da srušimo džamiju". Kad sam ja dolazio, džamije je bilo i tad sam prešao most.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: To vozilo, da li je prešlo preko mosta?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ne, ono je skrenulo ispred mosta na levu stranu i otišlo u pravcu džamije koja je vidljiva i sa druge strane i sa srpske strane, jer je bila blizu Drine.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste se u jednom trenutku vratili na srpsku stranu i da li ste bili na onom istom mestu odakle ste videli da džamija stoji?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Kad sam dolazio, džamija je bila cela, kad sam odlazio, nedostajalo je minare, ja sam još bio na ovoj strani, muslimanskoj, kad se čula eksplozija.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Tokom tog dana, da li ste se u određenom trenutku vratili nazad na srpsku stranu?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: U neko doba kasnije, da li ste zajedno sa kolegama putovali za Višegrad?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pre nego što ste krenuli za Višegrad, da li ste boravili u Užicu, u Srbiji?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, spavao sam u hotelu u Užicu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li može da se kaže da je Užice prvi veći srpski grad istočno od reke Drine?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Tačno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Kada ste otišli iz Užica i krenuli, odnosno da li ste u jednom trenutku napustili Užice i krenuli prema predgrađu Višegrada?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, krenuli smo u pravcu Višegrada.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Zamolio bih vas da nam opišete mesto izvan Višegrada, gde ste prvi put videli naoružane vojнике?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Mi smo došli automobilom dokle se moglo, jer je ispred nas bila već stacionirana vojska. Bio je jedan nasip gde su bili rovovi. Dalje od tog nasipa se nije moglo, a pred nama mogao se videti Višegrad koji je bio relativno blizu, kilometar i po najviše.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: To šta vi kažete "nasip", da li je to bio neki prirodni nasip ili se radilo o nekoj vrsti utvrđenja?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: To je bio prirodni nasip koji je iskorišćen, to je bio bedem, ali tim bedemom je išao iskopan rov. Na jednom mestu koje je nešto bilo kao osmatračnica, bili su naređani balvani i pokriveni zemljom, kao u ratu što se radi kad se prave utvrde.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste vi došli do nekog zaklučka u vezi sa ovim utvrdama, bedemima koje ste videli, odnosno da li su on načinjeni tog dana kada ste vi stigli ili su bili načinjeni nekoliko dana pre vašeg dolaska?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: To nije moglo da se načini za jedan dan, to je načinjeno ranije. Kad, ne znam.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Na tom mestu, da li ste videli bilo kakve indikacije u vezi sa prisustvom pripadnika paravojske ili dobrovoljaca?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Tada još ne, to je bila vojska, bila su vozila, ali paravojsku tada tu gde sam ja bio i gde su bili vojnici, nisam video zajedno s vojskom.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Sa tog mesta, da li ste mogli da vidite zapadnu obalu Drine?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim vas da nam sada opišete šta ste videli na zapadnoj strani Drine?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Video sam naseljeno mesto, odnosno deo Višegrada. Gorele su jedno desetak kuća, ali se tamo nisu vodile borbe nikakve.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pre nego što vam postavim dodatna pitanja o Višegradu, možda bi bilo dobro da vam postavim par geografskih pitanja, odnosno da li je tačno da na tom delu Drine, Drina nije granica između Bosne i Srbije već i jedna i druga obala reke Drine pripadaju bosanskoj opštini Višegrad?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste vi saznali da jugoslovenska vojska namerava tog dana da uđe u Višegrad?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, to sam čuo u Užicu, pošto je to rečeno o Užičkom korpusu.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste vi i vaše kolege nameravali da putujete zajedno sa jugoslovenskom vojskom i da zajedno s njom uđete u grad Višegrad?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da. To nam je bio plan, ako može, naravno.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim vas da nam kažete koliko dugo ste čekali kod onog utvrđenja, pre nego što ste krenuli zajedno sa jugoslovenskom vojskom u grad Višegrad?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Prilično dugo, možda par sati.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim vas da nam kažete kakve su bile vaše opservacije prilikom ulaska u grad Višegrad zajedno sa jugoslovenskom vojskom?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Još dok smo bili na tom bedemu, bilo mi je čudno da su se pravila ta utvrđenja, jer je to bilo dole. Sem što se dizao

dim iz tih kuća, nije bilo nikakve pucnjave, niti neke živosti, izgledalo je kao napušten grad, video sam neke ljudе i jednog čoveka kako kopa baštu, radi nešto. Bilo mi je čudno otkud ta i šta će tolika sila, kad može da se uđe u grad bez ikakvih borbi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da kažete šta ste videli u samom centru grada kada ste stigli tamo?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Kada je vojska stigla i ja zajedno sa vojskom, video sam puno civila sa oružjem, odnosno bilo mi je jasno da je reč o paravojsци i video sam oficire jugoslovenske vojske, jer se upravo nešto događalo ispred hotela.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Pre nego što pređemo na incident u hotelu, recite nam da li ste došli do bilo kakvog zaključka u vezi sa tom paravojskom, odnosno da li su oni ušli u grad zajedno sa jugoslovenskom vojskom ili su ušli izvesno vreme pre dolaska jugoslovenske vojske?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ja sam ušao sa prethodnicom vojske. Nije bilo paravojske sa vojskom, ali kada smo došli tamo, to je vrvelo od paravojske, puno paravojske koje su očigledno bile u Zvorniku pre nego što je ušla vojska. U Višegradu, ne, u Zvorniku, izvinjavam se, u Zvorniku.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete šta ste konkretno primetili i na osnovu toga zaključili da je paravojska ušla u grad pre jugoslovenske vojske?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Evo opisaću vam jednog para, jednu osobu sa oružjem iz koje se izvlači nedvosmislen zaključak da je to paravojska. Taj naoružani čovek bio je u nekim patikama, poderanim, farmerkama, vojnička zimska bluza i ženski šešir, ogroman, ovako, koji je nosio na glavi, a u rukama je držao automatsku pušku "Kalašnjikov". Po meni je to očigledan pripadnik neke paravojske a takvih je bilo dosta, ne sa šeširima, ali sličnih.

SUDIJA ROBINSON: Mislim da svedok nije shvatio vaše pitanje.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Ponoviću pitanje. Da li ste primetili bilo šta konkretno u vezi sa tom osobom ili drugim pripadnicima paravojske kada ste došli u grad, a na osnovu čega ste zaključili da su oni došli izvesno vreme pre dolaska jugoslovenske vojske?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Zaključio sam zato što nisu ušli sa nama, bili su već tam. Jedino je paravojska mogla da stigne pre vojske zvanične i bilo je, bilo je više detalja po kojima bi čovek mogao i po ponašanju tih ljudi, da zaključi da je paravojska ranije došla, jer taj, na primer, što nosi taj šešir, je to morao da uzme iz neke kuće, nije sigurno poneo. Ne znam da li sam bio jasan.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Počeli ste da opisujete jedan incident koji se desio ispred hotela. Da li se radi o hotelu "Višegrad"?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li se taj hotel nalazi u blizini starog turskog mosta preko Drine u Višegradi, samom Višegradi?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Molim vas recite, opišite šta se desilo kod hotela "Višegrad"?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Jedan pripadnik te paravojske ili dobrovoljac je razbio ulazna vrata od hotela i ušao unutra. Oficir jedan, bilo ih je više, ali jedan plav, riđ takoreći, se razbesneo i naredio, pošto su tu bili nekoliko vojnih policajaca, da ovog uhvate. Oni su ušli u hotel i izveli tog, taj oficir je vikao i rekao da će ga streljati, jer je bio prilično besan. Naravno, nisu ga streljali.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Dakle, vi ste videli jednog jugoslovenskog kapetana kako naređuje da se uhapsi pripadnik paravojske zato što je razbio vrata, staklena vrata hotela "Višegrad", je li tako?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Tako je. I ušao unutra.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li ste u jednom trenutku videli veoma dugu kolonu ljudi u Višegradi?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, video sam veoma dugu kolonu koja je prolazila na desetak metara od mene. Ja sam stajao sa mojom koleginicom i gledao tu kolonu koja prolazi.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Možete li da nam kažete gde ste prvo videli tu kolonu i kojim pravcem se ta kolona kretala?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Ta kolona je bila u prolazu, koliko sam video, ja je nisam ispratio celu, video sam sam početak kolone. Napred je išao kamion jedan, vojni, gore je bilo par vojnika i jedan mitraljez je bio. Taj kamion je išao polako, a iza njega su išli ljudi, uglavnom starci i starice, žene i deca. Išli su u pravcu Tuzle, kako nam je rečeno kad smo pitali gde idu ti ljudi, neke od oficira ili to je moja koleginica pitala i prenela, da idu u pravcu Tuzle. Mojih koleginici je to, bilo je to jako tužno, ja nisam hteo da stupam u kontakt sa ljudima koji prolaze. Moja koleginica je prišla jednoj ženi u dimijama, Muslimanka očigledno, Muslimani muškarci i pitala je šta se dogodilo to. Žena je, hodajući je samo rekla da ne zna, a da joj je sin izašao da nahrani stoku i ispred štale ga ubili neki naoružani ljudi, a njih pokupili i svrstali u kolonama, verovatno na gomile prvo, u skupine, a kasnije formirali te kolone. Ovo malopre što ste me pitali, da li je neko bio ranije, to mi govori i činjenica da vojska s kojom sam ja došao u Višegrad nije mogla za to vreme da sakupi toliki broj ljudi iz okolnih sela i da formira te kolone. Sve je to urađeno pre dolaska vojske u Zvornik.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine Duloviću, možete li da nam kažete ...

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Stalno pričam Zvornik, a Višegrad mislim. Govorim o Višegradu, pa brkam Zvornik.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: U redu. Možete li otprilike da nam kažete koliko ljudi je bilo u toj koloni?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: To je bilo više stotina ljudi, ne znam koliko, ali je veliki broj.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Da li su mnogi ljudi nosili svoje stvari sa sobom?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Svi su nosili onoliko koliko su stigli da pokaue i da stave na leđa, kofere, neki čak dva kofera vezana, pa jedan s jedne strane, drugi s druge strane. Bilo je tu starih ljudi koji su jedva hodali i žena takođe.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Gospodine Duloviću, da li ste tog dana u jednom trenutku napustili Višegrad i videli telo jednog čoveka starog otprilike oko 70 godina?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da, to se dogodilo u povratku. U povratku na putu smo videli to telo pored jedne reke koja nije velika, biće da se zove Rzav. Tu je bio čovek, telo čovjeka kome su ruke bile vezane na leđima, to je starac zapravo bio koji je bio pored vode. Tu su bili neki rezervisti, među njima i jedan lekar koji nam je rekao da je taj čovek udavljen, da ga je neko udario i da je on Musliman. Ja sam pitao kako zna. On mi je rekao da ga zna po nečemu što se radi u Muslimanskim zemljama, odnosno obrezivanju ili sunećenju, kako oni kažu to.

TUŽILAC GRUM – PITANJE: Časni Sude, ja imam još jedno pitanje u vezi sa Višegradom, pa onda možemo da završimo za danas. Napuštajući Višegrad, da li ste se zaustavili u jednom kafiću kako biste napisali tekst o onome šta ste videli u Višogradu?

SVEDOK DULOVIĆ – ODGOVOR: Da. To nije kafić, to je bila kafana. Tekst sam već imao i bilo je telefona unutra, telefon je bio što mi je bila dobra prilika da pošaljem izveštaj. Međutim, izveštaj je bio na temu ulaska vojske u Višegrad, a ja sam morao prilično jako da vičem. Tu su sedeli neki ljudi u maskirnim uniformama. Jedan od njih je skočio, izvadio pištolj i počeo da mi preti, jer je čuo da sam ja rekao da je vojska prva ušla u Višegrad. On je tvrdio da su oni prvo ušli. On se deklarisao kao pripadnik arkanovaca, Arkanov čovek ili tako nešto.

TUŽILAC GRUM: Časni Sude, ovim sam završio pitanja o Višogradu, a sutra ću da nastavim sa pitanjima o Zvorniku.

SUDIJA MEJ: U redu, sada ćemo da prekinemo sa radom. Gospodine Duloviću, molim vas da se vratite sutra u 9.00 kako biste nastavili sa svedočenjem.